

PERFECT DRUG

Story & Design by

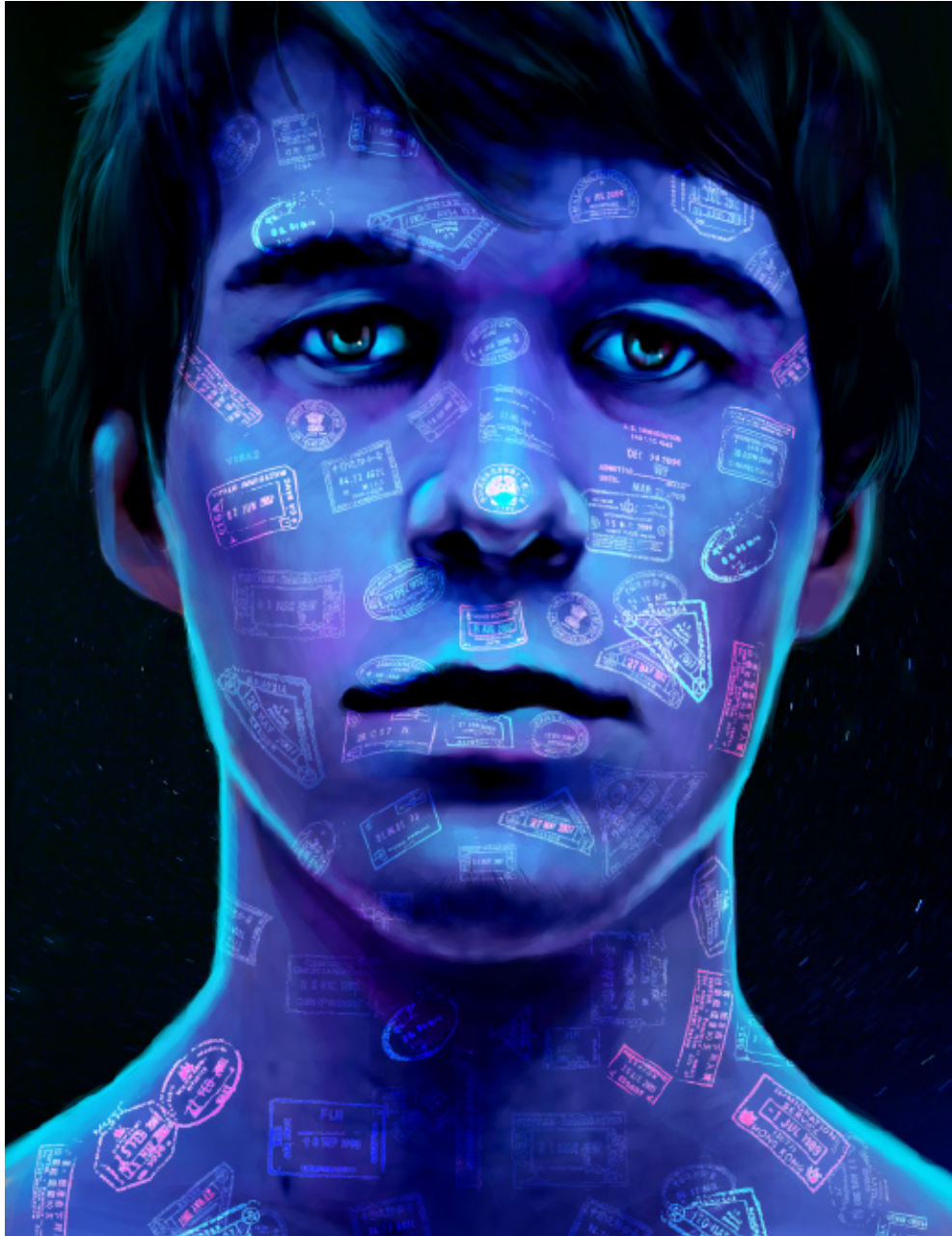
PATIBUT PREEYAWONGSAKUL

“The journey not the arrival matters.”

T. S. Eliot

P e r f e c t D r u g

Patibut Preeyawongsakul

“What is the best drug in the world?”

เม็ก จากบราซิล ถามขึ้นมากลางวง ควันบุหรือล้อยล้อย
ออกจากมือหายไปในความมืด ผมงัวเงียกึ่งหลับกึ่งตื่น เปลวไฟลั่นเปรี้ยะ
อยู่หน้าเต็นท์แต่ละคน กลุ่มนักเดินทาง 4-5 คนล้อมวงผิงไฟกัน

“I’ve heard that they’re growing most addictive plant
in Indonesia, forgot the name though. Wiki said its DNA is very
close to ours’.”

Yeah, Human is supposed to be addicted to something,
right? because we had been created to get high.”

ทุกคนหัวเราะ

“Well, It depends on what exactly ‘the Best’ we talking
about. For me I prefer something natural and not too strong”
ชาวอเมริกาใต้คนนึงพูด “I go for weed.”

“What about you, Sagol?” เม็กถาม เธอคงเห็นผมตื่นแล้ว

“You look like a pro on this subject, ha!”

ผมพยายามคิดทบทวนถึงความทรงจำ จริงๆเรื่องยาอะไรพวกนี้
ก็ไม่ใช้ทางผมเท่าไหร่นะ

ถ้าให้คิดถึงยาละก็....

พฤษภาคม 2008

3 ชั่วโมง บนถนนเลียบบาเหว

ทางเดินรถสู່หลวงพระบาง

ยามตมถูกอัดเข้าไปในรูจมูก ผมสูดอากาศผ่านหลอด
ตรงเข้าลงคอ ผมอยู่กับความเร็ว 80 กม. บนความสูง 2100 เมตร
รถบัสไต่ไหล่เขา เลี้ยวซ้าย เลี้ยวขวา ผมพยายามเปรียบเทียบ
สิ่งที่เกิดในท้องผมด้วยวัตถุประหลาดหลายๆแบบ พายุหมุ่น
เครื่องซักผ้า เครื่องตัดหญ้า ผมไม่รู้จะใช้อะไรกับความปั่นป่วน
ตอนนี้ดี ผมคิดถึงหนังสงคราม กองทัพของผมกำลังแตกพ่ายแล้ว
รอกำลังสนับสนุนจากส่วนกลางให้ส่งกำลังเสริม ผมสั่งทหารว่า
“รักษาฐานเอาไว้” ซึ่งการพุ่งรบบันรุนแรงมาก ผมไม่มีทางชนะ
แค่รักษาสภาพไม่ให้อ้วก เท่านั้น

รถตีวงโค้งตามถนนหักศอก อีกข้างเป็นหุบเหวลึก

“ He’s real master. ” ฝรั่งเศสข้างหน้าผมชมคนขับผมไม่
ซึ่งกับอะไรทั้งนั้น ก่นด่าทุกอย่างที่คิดออก มันเป็นความผิดของใคร
ของมนุษยชาติ ที่คิดค้นเครื่องบินเข้าไป? ของเปลือกโลกที่ทำตัว
ตะปุมตะป้า ของภูเขาและต้นไม้ที่ควรถูกตัดให้เห็น
เจาะให้พรุนเป็นทางตรง เอพวัน ผิดที่สาธารณรัฐประชาธิปไตย
ประชาชนลาว และสุดท้าย ผิดที่ผมรณหาที่มานี่เอง

สองวันก่อน ผมเดินออกจากออฟฟิสตอนหนึ่งทุ่ม
มันเป็นค่ำวันพฤหัสบดีที่ควรจะเหนื่อยล้า ปกติผมจะกลับบ้านด้วย
เบตเตอร์สำรอง ถอดแว่น ขึ้นรถเมล์และหลับยาวไปถึงบ้าน
แต่ไม่ใช่วันนี้ ทุกอย่างปลอดภัยไปอย่างประหลาด ที่ทางออก

ประตูลไฟฟ้าหัวลำโพง ผมสูดก่อนอากาศเข้าปอดเต็มๆ
มือกำสายเบ้แน่น เลือดในร่างกายพุ่งฉีดไปทุกส่วน ผมรู้สึกได้ถึง
พลังงานซึมล้นออกมาทางผิวหนัง แม้แต่กลิ่นเยี่ยวและกลิ่นน้ำมัน
รถในหัวโพง ก็เป็นพลังให้ผมได้

ผมล้วงตัวในกระเป๋ากางเกง รถไฟเที่ยวสองทุ่มจาก
ต้นทางหัวลำโพง ปลายทางหนองคายตอน 10 โมงเช้า สำหรับ
หลายคนคงไม่ตื่นตื่นอะไร แต่สำหรับผม พรุ่งนี้ เวลานี้ ผมจะ
ยืนอยู่ในประเทศลาว ตราบประทับประเทศแรกบนหน้าพาสปอร์ต

...กลับสู่โลกปัจจุบันขณะ พลังและความกระหายใคร่รู้ของ
ผมดับสิ้น ยาดมไม่ได้ช่วยผมเลย คิดไปถึงแผนการเดินทางโง่ๆ
ในครั้งนี่ นี่ผมต้องเจออะไรแบบนี้อีก4-5รอบ แค่คิดก็อ้วกพุ่งแล้ว

ท้องผมเป็นตะคริวเรียบริยัย ผมเริ่มหายใจไม่ปกติ
ทุกคนในรถดูสุขสบายดี หญิงเอเชียที่นั่งข้างๆยิ้มกับหนังสือในมือ
เธอ มีแต่ผมคนเดียววีริ่งวะที่เป็นแบบนี้

“Excuse me.” ผมเรียกเธอ “excuse me,miss.”

“Yes?”

“Do you feel dizzy?”

“Pardon?”

รถกระเทือน เสียงหลุดหายไปในหลุมอากาศ

ผมพูดอะไรไม่ออก ชี้นิ้วจ้อขมับแล้วหมุนเป็นวงกลม

“Dizzy? No, I’m good. Are you ok?? ”

“I’m bad..Do you have any pills or something.?”

“I don’t think...” เธอพยายามค้นกระเป๋าทือ “Only
water, You want this?”

“I think it’s not gonna work.”

ถ้ากินน้ำแทนยา น่าจะอ้วกพุ่งเร็วขึ้น

ผมพยายามยิ้มตอบ

“But, Thanks a lot...”

เธอกลับไปอ่านหนังสืออีกครั้ง ผมรู้สึกว่า การพูดคุยนิด
หน่อยก็ทำให้ดีขึ้นได้ สมมติที่ไม่เพ่งอยู่กับสภาพเมารถก็ลด
อาการได้ระดับนึง แต่ที่น่าตกใจคือในขณะที่รถเลี้ยวเหมือนแกมมู
ในมือถือโนเกีย เธอนั่งอ่านหนังสืออยู่ได้ยังไง..

“Miss, What are you made of?”

“hm?”

“I’m dying of car sickness, but you seem fine,
moreover enjoy reading.”

“Haha, I got used to it, 2 days of travelling on mini-
van from Vietnam makes me strong.” เธอตอบ “finally you
will get over it. Next time try the front seat, It’s better.”

“Thanks, pro tip.” ผมตอบ พยายามหายใจลึกๆ

“I’m Sagol, From Thailand.”

เธอเปิดหนังสือ “Noriko, Nice to meet you.”

โนริโกะเป็นคนญี่ปุ่น บรรยายโดยคร่าว

เธอใส่เสื้อยืดสีขาว กางเกงขาวสีน้ำตาล หมวกไหมพรมสีแดง
ดูอายุราวๆ 21-22 ไม่พบร่องรอยการแต่งหน้า แต่กลิ่นเนื้อ
แขนกระชับแน่นพอจะเห็นได้ชัด ส่วนอื่นในร่างกายไม่โผล่
มาจากเสื้อผ้าให้สำรวจได้ สรุปลันๆได้ความว่าเป็นคนแข็งแรง
เหมือนแบ็คแพ็คทั่วไป และน่าจะมากกว่าผมแน่นอน

เราคุยกันระหว่างทางก่อนถึงหลวงพระบาง โนริโกะ
เรียนจบมาได้ปีกว่าๆ เธอเขียนบล็อกเกี่ยวกับการท่องเที่ยว
มาตั้งแต่มัธยม ตอนนี่เธอตั้งใจว่าจะเดินทางทั่วยุโรปและเขียน
หนังสือซั๊กเล่ม

“How long you been here in Laos?” เธอถาม

“2 Days, Yesterday in Viantianne” ผมตอบ

“hmm...How long you gonna stay in Laung Phra-
bang?” เธอถามต่อ

“A night and day, then Vangvieng.”

“Hey! It’s too short, How long in Vanviang?”

“A night, Then back to Thailand.....” ผมตอบเรียบๆ

“THIS IS CRAZY! Such a speed tour, isn’t it!”

โนริโกะหัวเราะ ผมเองก็สมเพชตัวเอง ผมตั้งแผนการเดินทาง 3
เมือง ใน 5 วัน เพื่อจะได้ไปหลายๆที่ และเลือกเส้นทางยอดนิยม
เอาไว้เพื่อจะได้ ‘เห็นเหมือนที่คนอื่นเห็น’ (เวลามันผ่านมานาน
จนผมหน้าด้านพอจะพูดได้) แค่นั้นก็ฟังดูป่วยมากแล้ว บวกกับ
ว่าแต่ละเมืองห่างกัน 6-10 ชั่วโมง ผมจะเสียเวลาไปทั้งวันกับการ
เมารถ และได้เดินเที่ยวแค่ตอนกลางคืนเท่านั้น

จริงๆเมื่อสองวันมาก่อนผมยังรู้สึกว่าตัวเองเป็นผู้มีอำนาจ
พิเศษ คือ วันหยุด 5 วันในกำมือ ผมคิดถึงชายคนหนึ่งที่ผมเจอใน
รถไฟตอนเดินทางไปหนองคาย เขาเป็นนายหน้าขายรถยนต์มือ
สอง

“เจ้านายเอ็งไม่ว่าอะไรจะ อยู่ๆหายไปตั้ง 5 วัน
วันหยุดก็ไม่ใช้”

“วันหยุดผมยังเหลือ มันก็สิทธิ์พนักงานนะครับ”

“เป็นกู กูไล่เอ็งออกแล้ว ฮ่าๆ”

หน้าบอสผมลอยขึ้นมาแว็บหนึ่ง และเวลา 8 ชั่วโมงต่อวัน
ที่หายไป..

“ผมก็ไม่ว่าอะไรนะ..”

พฤศจิกายน 2009

โฮเต็ลพาราไดซอ, กัลกัตต้า

อินเดีย

ตีสามสิบนาทิต้องฟ้าของกัลกัตต้ามืดสนิท ไม่มีไฟ ไม่มีดาว อากาศร้อนอบอ้าว ผมท้อใจกับการข่มตาให้หลับ พรุ่งนี้เป็นวันที่ผมจะต้องขึ้นเครื่องบินกลับบ้านแล้ว ผมเดินมีนาฯ มา นั่งเล่นที่ระเบียงของโฮสเทล สตีเว่นนั่งสูบบุหรี่อยู่คนเดียว เขาเป็นชายร่างเล็ก ผมสั้น พูดเก่ง ผมกะอายุไม่ถูก ลักษณะเขาเหมือนวัยรุ่น แต่หน้าตาหยาบกร้านกว่านั้น

“What ya doin in Thailand?” สตีเว่นถามผม

“Graphic Design in game studio. something like that..”

“Cool! What kind of game?”

“Um.. Mostly are mobile phone game and casual game.”

“Not my kind, But you enjoy it, right? Half of the boys in this world like playing game.”

“Hope so.” ผมตอบ

ในแง่ของคุณค่าแล้ว ผมเป็นคนทำกราฟฟิกมากกว่าทำเกม ผมไม่เล่นเกมมือถือ เท่ากับว่าผมไม่ประทับใจในสิ่งที่ผมทำเท่าไร ดั้งนั้นหลายครั้งที่ผมคิดว่า ผมเป็นแค่สิ่งมีชีวิตที่ผลิตรูปภาพนามสกุล png เท่านั้น ซึ่งถามว่าดีมั๊ย ตอบอ้อมโลกว่า รู้สึกดีกว่านั่งทำบัญชี แค่ทำให้วัตถุตรงหน้า สวยและดูดีที่สุดในเวลาที่เหมาะสม นอกจากความเบื่อของเวลาที่หายไป มันไม่ใช่ งานที่ทุกซ์ทรมาณเท่าไร

“What about you, Steven?” ผมถามทั้งๆที่ไม่ได้อยากรู้ แค่ไม่อยากจะฝ้ายต้องตอบอะไรมากกว่านี้

“My part time job is taxi driver, and also study in university.”

ผมครางอึมม ในคอ เขาพูดต่อ

“I’m envy you so much , You still young with creative carrier, fulltime job plus travel around, You are so lucky!”

ผมยิ้ม ผมรู้สึกว่ามันฟังดูดีมาก จริงๆแล้วผมไม่เก่งภาษาอังกฤษพอจะอธิบายความรู้สึกอะไรได้ เอาเป็นรูปธรรมน่าจะง่ายกว่า

“Steven, You have been here for a month, right?”

ผมถาม

“Yep.”

“And you told me you planed to Napal next. I guess overall your trip will not less than 2 month, right?”

“Yep. About 3...” เขาตอบ แววดาสงสัยว่าผมกำลังจะบอกอะไร

“Boss let me here only 10 days, Steven. Even he let me more I don’t think I can handle the cost. You, Part time driver from Canada earns more money than full time salary man from Thailand like me.” ผมพูดต่อ

“Imagine you got 10 days for India, It’s India, Steven. the root of Asia in 10 Days! What kind of travel you go now? You keep asking yourself everytime you leave the town or after you say goodbye to the interesting people along the way. Think about that and you won’t envy me. ”

ผมจำได้ว่าผมเจอปนรอยยิ้ม และเสียงหัวเราะลงไป เพื่อให้ไม่ดูกระด้าง เมื่อบวกกันกับเนื้อความประโยคมันก็คือ การเหยียหยันตัวเองซัดๆนี่เอง ไม่มีความทรงจำว่าสตีเว่นทำยังไงกับประโยคนั้น ภาพที่พอจะนึกออกหลังจากนั้นคือ เราต่างเดินกลับหลังเข้าห้องตัวเองไปนอน

พฤษภาคม 2008

เวลา 5 ทุ่ม พระธาตุภูศรี, หลวงพระบาง
ลาว

ลมหวัดร้องเบาๆ ผมยืนอยู่ ณ จุดชมวิวของพระธาตุภูศรี อาจเพราะคำบอกเล่าของพี่ที่ออฟฟิศว่า ถ้าขึ้นทางด้านหลัง ตอนค่ำ จะไม่ต้องเสียค่าเช่า ดั้งนั้นมาซัก 5 ทุ่มก็คงไม่เป็นไร

ไม่มีใครเข้ามาที่นี้ตอน 5 ทุ่มแน่นอน ผมนั่งบนรั้วเหล็ก มองลงไปในเมืองสีด้า หลวงพระบางในตอนนี้เป็นเมืองๆหนึ่งที่ตอนกลางคืนคล้ายๆสงขลา หรือ เชียงใหม่ อาจจะต่างกันที่ความสดโต้งของโซนท่องเที่ยว กับ โซนอยู่อาศัย ผังซ้ายมีตึกราม ส่วนฝั่งขวาก็เป็นเมืองท่องเที่ยว สว่างไสวไปด้วยไฟสีส้มทอดผ่านถนนตัดไปในความมืด ไกลๆออกไปเห็นอาคารประดับไฟโดยรอบ ไม่แน่ใจว่าวัง วัด หรือ สนามบิน

ผมเริ่มทริปนี้ จากการที่เห็นเพื่อนแต่ละคนได้ไปต่างประเทศ ได้ไปเที่ยว เก็บเกี่ยวประสบการณ์ เอามาแล้วเอาภาพถ่ายมาโชว์ เมื่อสบโอกาส(ที่คิดว่ามันมากพอ) ผมก็ออกมาโดยไม่ได้คิดวางแผนอะไร ในใจคิดภาพนักเดินทางจากหลายๆสื่อที่เคยเห็น ชีวิตผจญภัยแบบนั้น น่าจะมันดี อย่างน้อยก็คงดีกว่าหยุดงานในออฟฟิศมาเดินเหินอยู่ในกรุงเทพ ยิ่งวันหยุด 5 วัน ที่ผมคิดว่ายิ่งใหญ่ราวกับเทพเจ้าแห่งกาลเวลานั้น ผมไม่ควรแกร่วอยู่ในกรุงเทพ หรือ จังหวัดใกล้ๆเป็นอย่างมาก (โง่ซบหาย ขอตัวอีกซักรอบ)

แต่ทุกอย่างก็มีผลของมัน เท่าที่ผ่านมาก็ไม่ได้ราบรื่นนัก ผมรู้สึกว่เวลาส่วนใหญ่อยู่บนรถ นักเดินทางด้วยกันก็ใช้ว่จะเป็นมิตร น่ารักไปหมดทุกคน หญิงฝรั่งเสหลังผมเอาตีนขึ้นมากายที่วางแขนของเก้าอี้ผมตลอดทาง หลังแยกจากโนริโกะที่ท่ารถแล้ว ผมก็ไม่ได้คุยกับใครอีกเลย

ตอนที่อยู่ที่ท่ารถ โนริโกะเดินไปรอกระเป๋า ผมพยายามจะคุยกับเธอ ผมไม่รู้ว่าคนเดินทางปกติจะให้ความสนใจกับเพื่อนร่วมทางขนาดไหน แต่ผมถูกใจเธอในระดับหนึ่ง อย่างน้อยผมก็คุยกับเธอมากที่สุดตั้งแต่อยู่ไทยมา

“Have you booked hotel?”

“Nah. Just go and find it.”

เธอรับกระเป๋ามาสวมสะพาย แล้วรีบวิ่งไปต่อรถ “Have fun, Sagol. Seeya!”

เธอยิ้มและเดินจากไป ผมยังยืนอ้ำๆอึ้งๆอยู่ที่เดิม หากผมเคยมีโลกส่วนตัวขนาดไหน ก็เชื่อว่าคนอื่นจะไม่มีแบบนั้น หากวันหนึ่งผมจะเปิดประตูทักคนที่เดินผ่านไปมา วันนั้นอาจเป็นวันที่ฝนตก พ้าผ่า ไม่มีคนออกมาเดินข้างนอกก็ได้ นอกจากนั้นผมเองก็นึกอะไรไม่ออกนอกจากคำถามซ้ำๆที่ใช้มาตั้งแต่เวียงจันทน์ จะไปไหน อยู่กี่วัน เดี่ยวไปไหน ผมไม่ใช่คนมนุษยสัมพันธ์ดี อะไรขนาดที่ว่า จะบริหารบทสนทนาได้ไหลลื่นซะด้วยสิ

ผมนั่งฟังชานบนพระธาตุภูศรีเกือบชั่วโมง เพลงเกาหลี ดังแว่วออกมาจากกุฏิข้างๆ ผมพยายามห้ามตัวเองไม่ให้ขำและเงี้ยวฟัง แต่ก็ไม่ได้ยินอะไรมากกว่านั้น

ผมเดินกลับลงจากพระธาตุด้วยความสว่างของแสงจันทร์ ชุกชนกับทุกทางแยก ทุกมุมที่เขามืออะไรให้สักการะอ่านภาษาลาว จากกระดานดำของวัด ราวกับว่ากลัวขาดทุน ไม่มีอะไรให้ประหลาดใจหรือประทับใจเลย

ผมเดินกลับไปที่พัก หาข้าวจีข้างทางกิน (ข้าวจี ในลาว หมายถึงขนมปังฝรั่งเศส ผ่ากลางเหมือนฮอตดอก สอดไส้ตับบด หมูสับและผัก เป็นหนึ่งในไม่กี่อย่างที่ผมโคตรรักในลาว) เมื่อได้อาหารลงท้อง ผมก็เริ่มคิดอะไรได้ว่า จริงๆแล้วเราก็ไม่ได้ขาดทุนอะไร ถ้าเราต้องการอะไรที่แน่นอน การเดินทางสบาย เข้าชมจุดท่องเที่ยวครบ มีเพื่อนคุยตลอดทางอะไรแบบนี้ ก็ไม่รู้จะมาเองคนเดียวทำไม ไปหารู๊ปทัวร์ดีกว่ามั๊ย

ผมเล่าความฟังชานทั้งหมดกับโนริโกะตอนเข้าตอนที่เรากินข้าวด้วยกัน เธอหัวเราะ

ผมบอกให้เธอหัวเราะ ไม่ส่งสารผมบ้างเธอ

เธอหัวเราะอีก

เอาเถอะที่พูดก็จะทำให้เธอหัวเราะนั่นแหละ ต้องขอบคุณ หลวงพระบางที่แคบมาก ทำให้ผมมาเจอเธออีกล่ะนะ

พฤศจิกายน 2009

พาราณสี

อินเดีย

เสียงลมพัดผ่านทางเดินเล็กตั้งเป็นระยะ ผมเดินอยู่ในเมืองทางทิศเหนือของพาราณสี ผมแน่ใจว่าถ้าภาพข้างหน้าไม่ใช่เมืองและมูมถนที่ผมไม่เคยรู้จัก ไม่เคยจินตนาการ ไม่เคยเห็นจากรายการทีวีไหนๆ ผมคงหยุดทำงาน เอาความเจ็บปวดและความเมื่อยล้ามาเป็นข้ออ้างประท้วงไปแล้ว แต่ในนาทีนี้มันไม่มีทางเลือก ไม่มีทางเลือกเหมือนตอนที่ผมเห็นทัชมาฮาลตระหง่านอยู่ตรงหน้า ผมบอกอาคารหลุมศพสีขาวว่าเอาขามาไปเถอะ แล้ววิ่งเข้าใส่อย่างบ้าคลั่ง คราวนี้ก็เช่นกัน ผมบอกมันว่า “กูจะเดิน มึงจะขาดตกอยู่ตรงนี้ก็ก็ตามใจ กูเดินขาเดียวต่อกี้ได้”

ห้านาทีที่แล้ว ผมตะโกนบอกรุ่นพี่ที่มาด้วยว่าให้ขึ้นมาทางข้างบน “พินาเม็ก! นี่มันโคตรอิตาลีเลยพี่ มาทางนี่ดิ” พินาเม็ก รุ่นพี่ผมที่ออฟฟิส เป็นลีดเดอร์ของทริปอันมีกันอยู่แค่สองคนนี้ เขานั่งอยู่ริมตลิ่งแม่น้ำคงคา เราเดินเรียบแม่น้ำมาราวๆ ทั่วโลกว่า “มีอะไร บ้าน หรือ คน”

“ทั้งสองอย่างอะพี่ มาเถอะ” ผมตะโกนตอบ พินาเม็กเลือกเดินริมตลิ่งต่อ “เจอกันที่ห้อง” แกว่า กล้องอยู่ในกำมือผม พลังงานเดือดพล่านขึ้นมาอีกครั้ง ผมก้าวขาออกไปราวกับวิ่ง สายตาหมุนไปรอบทิศ ชัตเตอร์กล้องลั่นรัว เด็กตัวเล็กนั่งอยู่ที่ขอบหน้าต่างบ้าน เขามองผม ยิ้ม พยักหน้าในสไตล์ของชาวอินเดีย ผมยิ้มตอบ มีไม่มากนักหรอกที่เราจะเจอเด็กตามบ้านและเขาไม่วิ่งซาร์จเราเพื่อขอเงิน หรือขอให้ถ่ายรูป

พื้นที่ทุกตารางเมตรของเมืองมีรายละเอียด หากมีที่ว่าง มันจะถูกทับด้วยท่อน้ำ ห้องจะถูกวางซ้อนด้วยห้องและถูกวางซ้อนไปอีกทีด้วยห้อง หน้าต่างลูกกรงเหล็กตัดแบบเดียวกันในทุกหลัง กำแพงที่อยู่อาศัยเรียงยาวลึกลงไปสุดสายตา ต้นไม้บางต้นทะลุออกมาจากหน้าต่าง ทั้งเล็กและใหญ่ แย่งกันเลื้อยขึ้นไปให้สูงที่สุดเพื่อรับแสงแดด กำแพงอาคาร ให้ร่มเงากับทางเดินแม้กระทั่งตอนนี้เพิ่งจะบ่ายสาม บางบ้าน เปิดเห็นเจ้าของบ้านนอนหลับอยู่บนเตียง เดินผ่านหน้าต่าง ที่ห่างกันไม่ถึงเมตร กลับเห็นสภาพชีวิตในบ้านของอีก ครอบครัวต่างกัน เปลี่ยนแปลงราวกับกตริโมตที่วีเปลี่ยนช่อง

โลกหลายโลกทับซ้อนอยู่บนพื้นที่ตารางเมตรนี้ ดูเหมือนอัดอัด แต่กลับนิ่งสงบ จนเรียกได้ว่า เงียบสงบ ถ้าไม่มีบางบ้านเปิดการแข่งคริกเก็ตทิ้งไว้

ผมเดินไปตามทาง เลี้ยวด้วยสัญชาตญาณ ไม่มีทิศทางชัดเจน กลืนกินทุกอย่างด้วยกล้องถ่ายรูป ผมทำเป็นไม่สนใจสาธูที่นั่งพักเหนื่อย ถ่ายหน้าต่างบานหลังหัวเขา ในที่สุด เขาก็เดินตามให้ผมถ่ายรูปแลกเงิน ผมยิ้มให้แต่ไม่รับข้อเสนอ ผมไม่ต้องการดารานักกล้องในตอนนี้อยู่ ตอนนี้อยู่สิ่งที่จะบรรจุเข้าไปคือ ชีวิต และคน ‘จริงๆ’ เท่านั้น

ผมได้ยินเสียงของโรงเรียนประถม นึกขึ้นว่าผมเคยคิดอยากทำอะไรบางอย่างที่นั่น เท้าของผมเริ่มเปลี่ยนทิศหันตามเสียง เด็กประถมสองสามคนวิ่งสนผมไปในทางเดินแคบๆ จำนวนเด็กที่มากขึ้น แสดงว่าผมเข้าใกล้เป้าหมายมากขึ้นแล้ว

ที่มุมทางเดิน ผมพบรูปประบายสี 3 - 4 แผ่นของเด็กตกอยู่ที่พื้น พร้อมลายเซ็นคุณครูผู้สอนที่หัวมุมทางเดิน มันตกอยู่ที่พื้น กระเบื้องเปื้อนดินและรอยเท้า มีคำติของอาจารย์เขียนว่า Do it again. กับลายเซ็น

ผมหยิบขึ้นมา คว่าเด็กที่เดินผ่านผมไว้สองคน ถามว่าโรงเรียนอยู่ที่ไหน

เด็กน้อยอาจจะไม่เข้าใจคำถาม ผมย้ำอีกครั้งว่า school เขาเข้าไปที่อาคารสองชั้นข้างหลังผม ผมถามซ้ำ เขาพยักหน้า “yes.”

ผมขอบคุณ

และเดินเข้าไปในประตูที่ไม่รู้จัก

พฤษภาคม 2008

หลวงพระบาง

ลาว

"What you gonna do today, Sagol San?"

โนริโกะถามผม ขณะที่ผมกำลังกินอาหารเช้า เราพักอยู่ที่พักเดียวกัน โดยบังเอิญ

"I want to see gallery here. But I'm not sure if there is any. Got to find it"

"Goodluck, I'll be around." เธอจุกหูหรี "Look like your trip make you have to be so active everyday."

"haha.. so" ผมรวบซ้อน "Would you mind come along ?"

เธอยิ้มลึกลับ เธออาจจะอยากเดินเล่นแถวๆนี้ แต่ผมก็ไม่ต่างกัน เพราะผมก็ไม่รู้พิกัดปลายทางอะไรเลย เดินหามั่วๆในเมืองที่ไม่รู้จักก็คือเดินเล่นนั่นแหละ

"Come on, miss. ~ You can leave anytime you want." ผมขอ

"My rules, Sagol San" เธอตอบ

"No rush. My speed won't over 5 km/sec.."

เธอจุกหูหรี เก็บหนังสือเข้ากระเป๋า "And start at the market, I hungry for dessert now."

"Sure, Madame. "

เราเดินออกจากตลาด ลัดเลาะไปตามถนนชุมชน เรื่อยเปื่อยไม่มีจุดหมาย หลังจากถาชาวบ้านไปได้สามคน ก็อนุมานได้ว่าชาวลาวไม่คุ้นคำว่า gallery หรือ หอศิลป์ น่าจะมีคำอื่น แต่ผมก็ไม่ได้ใส่ใจมาก คิดว่าเดี๋ยวก็คงเจอของมันเอง

โนริโกะคุยสนุก วัฒนธรรมญี่ปุ่นอาจทำให้เรารู้สึกว่าเขาดูตื่นเต้น หรือมีอารมณ์ร่วมกับเรามากขึ้นรีเปลา่ก็ไม่รู้ เวลาเธอตกใจ ตาเรียวเล็กมักจะเบิกโตเสมอ น้ำเสียงไหลจังหวะ ขึ้นสูงต่ำตามอารมณ์มากกว่าสำเนียงภาษาอังกฤษที่อาจารย์บอกว่าควรจะเป็น รวมถึงสีหน้าท่าทาง การคุยกับเธอไม่ใช่เรื่องของ การสื่อสารทางคำพูด แต่รวมไปถึงกริยาท่าทางที่...เอ่อ ตุกตักตลอดเวลา (คำว่า มีชีวิตชีวา มันเป็นการเกินไปหน่อย)

ระหว่างทางผมพยายามฝึกอ่านภาษาลาวไปด้วย เนื่องจากรากภาษาไทย-ลาวคล้ายกัน บ้ายบอกสถานที่ซึ่งเป็นไม่กี่สิ่งที่ผมจะเสนอแนะนำโนริโกะได้

เราเดินผ่านสี่แยกที่เห็นพระธาตุภูศรี ผมเล่าเรื่องเมื่อคืน “You were there? in the midnight!?” เธอชี้ไปที่บนเขา พระธาตุภูศรี ผมพยักหน้า ดวงตาเรียวเล็กเบิกโตอีกแล้ว

“I can’t imagine, What were you doing there? Can you see anything?”

“Nothing special, just visited.” ผมยิ้ม

“I don’t have much time. My schedule are fixed, as you knew.”

“Sagol san, you too hardcore.” เธอหัวเราะ

“I think you put yourself too much. It’s traveling, not working. You just wait for 7-8 hours you gonna have great sunrise view there. I’m sure that better than see it at midnight. Why don’t you just..”

“Well, Actually I’m not interested in religious place. I went there cause people said it’s ‘a-must’”

ผมตอบไปตามความรู้สึก ผมบอกเธอว่า จริงๆผมก็ไม่ได้แคร์เท่าไรว่า พระธาตุภูศรีจะมีความเป็นมายังไง สวยมั๊ย วิวยามเช้างดงามขนาดไหน หรือความศักดิ์สิทธิ์ของสถานที่ที่ไม่ได้เคยคำนึงถึงเลย ถ้าถามว่าอารมณ์มั๊ยยังน่าสนใจว่า

“Then, Can I ask you something?” เธอถาม

“Why are you here? What do you want from travel? Is it happy to go like this? I just.. don’t understand.”

ผมนั่งคิด

“I don’t know, miss. As I said. It’s my first time,”

ผมตอบ “ Like I’m a kid . I don’t know how to walk yet. I just go to see what people talk about, while learning about myself. What I like and what I hate.”

“Then, What you like?” เธอถาม

“Uh...Nothing special..Oh, may be you.” ผมหัวเราะ

“Serious! I helping you figure out!”

ผมนั่งคิด มองไปรอบๆ เราเดินผ่านตลาด ย่านชุมชน ร้านค้า วัด คนเข็นรถเข็น แม่ค้าถุงผ้าถุง เด็กนักเรียนวิ่งถือสมุด หนังสือ เข้าโรงเรียน สาวพินถิ่นนุ่งผ้าซิ่น

“I like this,” ผมบอก กวาดนิ้วชี้ไปรอบๆ “Enjoy walking on the street I never know. Talking with you, a stranger. Learning the way local people live. It’s more interesting than roaming into religious place in brochure.”

เธอยิ้ม “Ha! That’s way to go! Sagol San.”

ผมหัวเราะขอบคุณ แวบไปเห็นถนนตรอกเล็กๆตรอกหนึ่ง ปูอิฐกระเบื้องสีส้ม แปลกตากว่าเส้นอื่น ช่างในตรอกเป็นเรือนไม้ บ้างคล้ายเรือนพัก บ้างคล้ายบ้านของผู้ลากมากดีแต่ก่อน ผมบอกโนริโกะ ว่าอยากเข้าไปทางนี้ เธอไม่ได้ขัดอะไร

เราเดินเข้าไปในซอย

“And you interested in art, That’s why you try to find gallery now?” เธอถาม “right?”

“It’s my job.” ผมตอบ “Part of me, is an artist.”

ผมไม่ได้อธิบายเพิ่ม ว่าทำงานทำการอะไรแน่ชัด เอาเป็นว่าแค่นั้นก่อนถ้าไม่ถาม

ผมหยุดหน้าบ้านหลังหนึ่ง มองทะลุเห็นชั้นล่างเป็นห้อง โถงโล่ง ภาพเขียนแปะอยู่ด้านใน โนริโกะมองตามสายตาผมเข้าไป ชายคนหนึ่งนั่งที่โต๊ะเขียนหนังสือบริเวณนั้น จดสมุดเล่มใหญ่ๆ

“Look like we found it.”

พฤศจิกายน 2009

พาราณสี

อินเดีย

ผมเดินผ่านประตูเข้าไปในตึกนั้น ในมือถือภาพวาดของเด็กเปื้อนดิน ข้างในเป็นพื้นที่โล่ง แหงหน้าชั้นเป็นเห็นทางเดินล้อมเป็นสี่เหลี่ยมบนชั้นสอง มุมในสุดเป็นถึงผสมปูน เครื่องมือก่อสร้างต่างๆ ผมได้ยินเสียงเด็กวิ่งตังตังอยู่บนชั้นสอง แต่ก็ยังเงิบเกินกว่าจะเป็นโรงเรียน ผมมองหาห้องที่เจ้าบ้านน่าจะอยู่ เดินไปหยุดหน้าประตูห้องชั้นแรก ตัวเลือกที่หยิบมาคือห้องที่มีเสียงทีวีดังออกมามากที่สุด ในใจผมคิดว่า โรงเรียนอะไรหนอจะเปิดทีวีให้เด็กดู? แต่ขณะนั้นมีผมก็ เคาะประตูไปแล้ว

หญิงวัยกลางคนในชุดสำหรับแม่ประตูออกมา ผมทักทาย
“Hello, Miss. Excuse me..”

เธอไม่ตอบอะไร ผมเลยพูดต่อ

“I’m a tourist from Thailand, and I found this in front of your building. So..” ผมยื่นรูปภาพให้เธอหนึ่งใบ

เธอไม่ตอบอะไรกลับมา แต่แววตาที่เธอแสดงออกมา เรียงลำดับได้สามอย่าง 1.ตกใจ 2.แปลกใจ 3.สงสัย ก่อนที่มันจะพัฒนาไปเป็น กลัว ผมพยายามจะพูดต่อ

เธอเดินสวนออกมาจากห้องอย่างรวดเร็ว ผมหันตาม เก็บคำพูดลงคอกลับไป เธอเข้าไปในห้องข้างๆ ที่ปิดประตูอยู่อย่างรวดเร็ว และปิดมัน

ผมมองกระดาษในมือ เธอเอารูปไปหนึ่งแผ่น เอละ ผมยังมีเหตุผลที่ขี้เขินต่อในที่แห่งนี้ แต่ ในสมองผมเริ่มก่อเหตุผลมากมาย ที่ควรจะเดินออกจากที่นี่คือ ที่นี่ไม่ใช่โรงเรียน ห้องที่ผู้หญิงคนนั้นเดินออกมา ไม่มีกลิ่นโรงเรียนเลยซักนิด เด็กที่นั่งในห้องไม่ใช่นักเรียน เด็กผู้ชายคนเดียว กับทีวี รถของเล่น และ ชั้นหนังสือ ไม่มีบอร์ด ไม่มีเครื่องเขียน และสมุดเรียน มันเป็นบ้านมากกว่า และตอนนี้ ผมยืนอยู่ในบ้านใครซักคน ที่ผมไม่เคยรู้จัก และเข้ามาโดยไม่ขออนุญาต

คำพูดที่เตรียมไว้เริ่มสลับที่สะเปะสะปะ

เขาพูดภาษาอังกฤษไม่ได้ ถอยเลยดิ้ม้ย? แต่ถ้าไปตอนนี้จะกลายเป็นน่าสงสัยริเปล่า ผมถามตัวเองวนไปมา

ประตูเปิดขึ้นอีกครั้ง ชายร่างสูง วัหนวด ใส่เสื้อกล้าม สีขาวกับโสร่ง เดินออกมาจากห้องนั้น อธิบายไว้ก่อนว่า คนอินเดียหน้าตาใจดี มีไม่ถึง10% และนี่คือหนึ่งใน 90%

“How can I help you?” เขาถาม

“Excuse me, Mister. My name is Sagol, I’m a art student from Thailand. I’m now on the trip here in India. My project is collecting people’s art around the world, in every place..!”

“Pardon?” เขาถาม ผมมั่นใจว่า ผมพูดเร็วและ มั่วกว่าที่เขียนตรงนี้มาก แต่ที่แน่ๆคือ ประโยคที่ผมบอกว่าเป็นนักเรียนศิลปะจากประเทศไทยต้องอยู่สมบูรณ์ แม้ว่าผมจะเป็นแค่ักเรียนป.โท ที่ค้างส่งวิทยานิพนธ์ก็ตาม ผมทวนประโยคทั้งหมดซ้ำ และยื่นกระดาษวาดรูปในมือให้

“I found this on the road back of this building. And I thought this is a school so I came here to find some more.” ผมบอกเขา “I have my project about collecting people’s art in everyplace I go.”

เมื่อปีที่แล้ว ในขณะที่อยู่ในแกลเลอรีแห่งหนึ่ง ผมคิดอะไรได้ว่า วงการศิลปะ ออกแบบในไทย เท่าที่สอนในมหาวิทยาลัย และกระแสแต่ละปีนั้น ล้วนมาจากฝั่งตะวันตกทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็น หลักสูตรศิลปะ กราฟฟิคในเชิง less is more หรือ การครีเอทีฟแบบ out of box อะไรก็ตาม ผมเคยคิดว่าหลักพวกนี้ไม่ใช่หลักที่เกิดออกมาจากรากของเอเชีย (จีนและอินเดีย) เมื่อเวลาผ่านไปแต่ละประเทศอื่นๆก็แตกแขนงรูปแบบของตัวเองออกไปมากขึ้น แต่ในไทย ผมยังไม่เห็นความชัดเจนเท่าไรนักเพราะอิทธิพลของต่างชาติเยอะมาก ผมจึงอยากลองดูว่า สุนทรียศาสตร์ของคนในแต่ละพื้นที่นอกจากไทยแล้ว เขาเป็นยังไงกันบ้าง ไม่ว่า ชาวบ้าน เด็ก หรือ ศิลปิน

ชายคนนั้นหันไปหาหญิงสาว พูดโต้ตอบกันสองสามประโยคเป็นภาษาฮินดี หญิงคนนั้นก็เดินขึ้นบันไดไป

“Come in.” เขาเดินเข้าไปห้อง นั่งบนเตียง

“Sit..” ผมตามเข้าไปนั่งตามที่เจ้าบ้านบอก

เขาเอื้อมมือไปค้นอะไรซักอย่างจากกองหนังสือข้างเตียง มันคือหนังสือสมุดระบายสีเด็ก ที่ช่องใส่ชื่อ เขียนว่า Niyati NeNe

เขาวางต่อหน้าทั้งปึก เลื่อนมาให้ผม หยิบกระดาษวาดรูป เป็อนดิน พร้อมลายเซ็นอาจารย์ ปิดขี้ฝุ่นออก

“This should be my daughter’s.” เขาพูด

พร้อมกับดูแผ่นอื่นๆ

ผู้หญิงวัยกลางคนเมื่อครู่เดินกลับเข้ามาในห้องพร้อมเด็กผู้หญิงตัวเล็กคนหนึ่ง “Here she comes.”

เธอเป็นเด็กผู้หญิงน่ารัก ตาโต ชุดสีแดง เธอวิ่งกระโดดเข้ามานั่งตักพ่อทันทีที่ออกจากมือแม่ ยิ้ม หัวเราะ เหมือนไม่ได้มีผมอยู่ในห้อง เขาเธอพูดภาษาฮินดี เธอตอบสั้นๆเป็นภาษาฮินดี พ่อเธอหยิบรูปขึ้นมา แล้วชี้มาทางผม เธอมองผม และตอบสั้นๆ พ่อเธอพูดภาษาฮินดีอีก ขอบคุณเค้าซิ ผมเดา

เธอบอกผมว่า “Thanks you.”

เขาลูบหัวลูกสาว “I told her to keep this more tight.” ผมยิ้ม ขอถ่ายรูปจากสมุดระบายสี เขาอนุญาต ผมขอบคุณเขาซ้ำแล้วซ้ำอีก เปิดสมุดพวกนั้นและถ่ายรูปไว้เกือบทุกหน้า ลายเซ็นอาจารย์ของเธออยู่บนสมุด มีคอมเมนต์กำกับเช่น Don’t copy your father signature (เพราะน้องเขาวาดลายเซ็นพ่อใหญ่มาก) หรือ Color it (เพราะน้องเขาไม่ได้ระบายสี)

น่าแปลกใจที่เด็กทั้งโลกวาดรูปคล้ายกัน บ้านสี่เหลี่ยม หลังคาจั่วสามเหลี่ยม ภูเขาสามเหลี่ยม แม่น้ำเป็นเส้นโค้ง พระอาทิตย์ทรงกลม มินาข้าวและไร่ผลไม้ ผมเคยตีความว่าเป็น ภาพที่มีเกือบทุกอย่างขององค์ประกอบศิลป์ – รูปทรงหลากหลาย ใช้สีครบทุกสีในวงจรขั้นต้น เส้นโค้ง ตรง ซิกแซก ยึกยือ พื้นผิวของที่นา และคลื่นแม่น้ำ เพื่อนผมบอกว่า มึงคิดมากไปนะ ผมเปิดหน้าอื่นๆ ก็เป็น ไม่ครึกเกิด สัตว์อื่นๆ เช่น นกยูง สิงโต

พ่อของเธอเห็นผมถ่ายรูปอย่างตื่นเต้น เลยพูดอะไรบางอย่างกับผู้หญิงคนนั้น เธอเดินหายไปอีกแล้ว

“Are you an Artist?” เขาถามผม

“No..I’m a just ..graphic designer.” ผมตอบ เขานิ่ง ผมอ่านแววตาไม่ออกว่าเขาเข้าใจริเปล่า “”Ehmm.. My work is about..” ผมหยิบหนังสือขึ้นมาชี้รวมๆไปที่หน้าปก ตัวเล่ม เขาแทรกขึ้นมา “Ok, book design?” ผมตอบว่าใช่ ประมาณนั้นแหละ จริงๆก็ไม่

“You not working today?” ผมถามขณะถ่ายรูปสมุดวาดรูป ของลูกสาวเขา เพราะดู จากบ้านแล้วก็ไม่น่าจะเป็นร้านค้า

“It’s off time.” เขาตอบ “I’m Governor. Work in morning , off at noon, it’s too hot in this season. we off work earlier.”

เนื่องด้วยว่าเขาเป็นคนพูดน้อย ผมก็ถ่ายรูปไปเรื่อยๆ นั่งสนนิฐานว่า เด็กน้อยอาจไม่อยากเก็บงานที่โดนคุณครูดุ เลยแอบเอาไปทิ้งโชคดีที่พ่อเขาไม่ได้ดูอะไร ไม่งั้นผมก็คงไม่ได้นั่งตรงนี้

ไม่นานแม่ของเขาก็ถือบางสิ่งเข้ามา

มันคือเฟรมภาพขนาดใหญ่ ห่อด้วยผ้า พ่อของเด็กน้อยบอกให้เธอเปิดออก

มันเป็นภาพเขียนบนแผ่นไม้ขนาดใหญ่กว่า A0 รูปพระอุมาเทวี กับพระนารายณ์ นั่งคู่กันในสวนอะไรซักอย่าง ตรงสร้อยคอของเทพทั้งสององค์เป็นลูกปัดที่ประดับลงบนเฟรมแล้ว ทาสีทับเป็นสีขาว สีทอง ให้ภาพดูมีมิติ ส่วนใบในระยะหน้าก็ใช้เทคนิคเดียวกัน แต่ไม่ทราบวัตถุใบลายที่แปรปรวนในภาพเรียกว่ามีฝีมือในระดับพอๆกับนักเรียนจิตรกรรมปี 3 ก็คือเก่งกว่าคนทั่วไปมาก บริเวณที่อยากเน้นก็เก็บ เกลี่ยมิติจนแทบไม่เหลือรอยหยาบของพู่กัน เอาเป็นว่าเรื่องทักษะพู่กันก็เขียนงานขายได้สบาย บวกกับเทคนิคสร้างมิติในงานอย่างกลมกลืน เรียกได้ว่าเป็นผู้สร้างสรรค์มากกว่านักเขียนภาพธรรมดา

“This is her painting, Acrylic.” ชายคนพ่อกล่าว

หะ? คุณแม่ของเธอที่ดูเหมือนหญิงอินเดียนทั่วไปและพูดภาษาอังกฤษไม่ได้คนนั้น เขียนงานอยู่กับบ้าน เลี้ยงลูกและเก่งจนเป็นยอดฝีมือ(อย่างน้อยก็ในสายตาผม) เจิงวะ ผมขอเธอถ่ายรูปรูป แต่เธอไม่ยอม ชายผู้พ่อก็ห้ามไว้ ผมไม่รู้ว่าจะผิดมารยาทหรือเปล่า แต่เมื่อเห็นรอยยิ้มของเธอ กับท่าทางเขินอาย ผมก็คิดว่าที่ขอไปคงไม่มากมายอะไร แค่มมมานั่งตรงนี้มันก็เสียมารยาทกว่ามากแล้ว

ก่อนผมกลับ ผมขออีเมลล์เพื่อจะส่งรูปมาให้ ชายผู้พ่อเดินออกไปนอกห้อง เสียงเหยียบบันได เสียงวิทยุรุ่นตะโกนตอบ แล้ววิ่งตึงตึงๆกันอยู่ชั้นสอง เหมือนคนอะไรกันอยู่ ซึ่งปรากฏว่าไม่มีสุดท้ายผมก็ได้ที่อยู่เขามาแทน

แม่ของน้อง, ผู้หญิงคนนั้น ,ศิลปินคนนั้น มาส่งผม ผมบอกเธอว่า ขอบคุณครับ และ สวัสดีครับ ซึ่งแน่นอนว่าเธอไม่มีทางเข้าใจภาษาไทยแน่ๆ แต่คนเราอาจจะสื่อสารกันได้ จากอย่างอื่น จากภาษากาย การโค้งคำนับ ยังเป็นเอเชียด้วยกัน การไหว้ น่าจะเป็นอะไรที่จับต้องได้ที่สุด

ผมเดินออกจากบ้านหลังนั้น ด้วยความรู้สึกบางอย่าง ความรู้สึกที่เหมือนว่า มันช่าง อัจฉริยะ

อะไรหลายอย่างรอให้เราเดินมา พบ แล้วก็หยิบออกไปฟรีๆ เพียงแค่เราจ่ายมันด้วยเวลา และการออกเดินทางเท่านั้น มันไม่ใช่สิ่งที่เราจะพบได้จากการตรากตรำทำงาน และได้เงินไปซื้อของจากชั้นในห้างกลับมานั่งเขยชมที่บ้าน แต่มันเกิดจากการที่เราหยุด ที่ทางเลี้ยว ถนน แ่งไหนซักแห่งที่เราไม่รู้จัก และเราคิดว่า เดินเข้าไปสิ ข้างในน่าสนใจดี และเราก็ได้พบมัน เราชื่นชมมัน

เหนือกว่านั้น เราดีใจกับตัวเอง คิดถูกเราแล้วที่เข้ามา

ผมเดินออกไปจากซอย ลัดเลาะตามแสงแดดที่สาดเข้ามา ยังกังวาน โผล่พ้นออกมาจากกำแพงอาคาร แสงอาทิตย์ตอนห้าโมงเย็นริมแม่น้ำคงคา สะท้อนอาบทุกสิ่งให้เห็นเป็นสี เหลืองขาว ผมเพิ่งนึกออกอะไรได้อย่างหนึ่งคือ

วันนี้เป็นวันครบรอบวันเกิด 26 ปี

ผมหยุดอยู่ที่ริมน้ำ ทางขวาคือกลับที่พัก ทางซ้ายคือเดินต่อไปจนกว่าจะถึงสะพานเหล็กที่สุดสายตา ราวๆ 7-8 กิโลเมตร ขาผมเริ่มออกอาการเจ็บอีกครั้งหลังจากการกดประสาทด้วยความตื่นเต้นหมดไป

ผมหันไปทางซ้าย เดินเลาะตลิ่งแม่น้ำคงคา ความเจ็บปวดล้นเปรี๊ยะขึ้นมาจากสันเท้าทุกๆก้าว

แต่ผมจำได้ว่าผมยังคงยิ้มไม่หุบ

พฤษภาคม 2008

หลวงพระบาง

ลาว

ผมกับโนริโกะเดินออกจาก gallery เมื่อจบที่นั่นแหละ ผมก็ไม่มีธุระอะไรสำคัญอีก งานในแกลเลอรีแปลกตากับโนริโกะ อยู่บ้าง ซึ่งอาจจะคุ้นตามผมมากไปหน่อย เพราะวัฒนธรรมไทย กับลาวมันใกล้เคียงกันอยู่แล้ว เนื่องงานในเชิงศาสนา และวิถีชีวิต จึงไม่สร้างความตื่นเต้นให้ผมมากเท่าไร

พวกเราเดินไป ถ่ายรูปไปเรื่อยๆ โครงสร้างและมุมไม้ต่างๆ ของบ้านดึงดูดใจนักเดินทางชาวญี่ปุ่นอย่างเธอ ส่วนผมจะเห็นจนชินแล้ว แต่ก็ยังสนุกกับการสอดส่องสายตาเข้าไปในบ้านของชาวบ้าน ปฏิทิน หนังสือ โทรทัศน์ เป็นสิ่งแวดล้อมที่ใกล้เคียงในเชิง รูปลักษณ์ แต่ก็ต่างจากบ้านเรามากทีเดียว รูปภาพกรอบแบบนั้น ตำแหน่งบนผนังแบบนั้น เรามีเหมือนกัน แต่คนในรูปต่างกัน

เราปล่อยให้เท้าพามาถึงแม่น้ำ เธอเห็นร้านขายค็อกเทลอยู่ ข้างทาง จำไม่ได้ว่าใครชวน แต่ผมชอบค็อกเทลเป็นทุนเดิม อยู่แล้ว กิจกรรมที่เวียงจันทน์นอกจากดูประตูดุซัยก็คือเดินตระเวน ตี๋มค็อกเทลนี้แหละ

ผมสั่งเลือกชื่อ Lhaung Phrabang ด้วยไคว่ดำในพื้นที่ เธอเดินถ่ายรูปรอบๆร้าน เราปล่อยให้ความเงียบทำงานบ้าง ผมเคลื่อนตัวจากที่นั่งของร้านไปนอนบนกำแพงอิฐริมแม่น้ำ ลมพัดเหมือนหน้าหนาว ผมทอดสายตาดูเรือจ้าง ข้ามไปมา ระหว่าง ฝั่งหลวงพระบางกับอีกฝั่ง คนขับบางคนตั้งวงตี๋มกันตั้งแต่เช้า ผมได้ยินเพลง “ฝนตกที่หน้าต่าง” ของโลโซ แ่ว่วมาตามลม ได้ยินมาว่า โลโซมาแสดงที่ลาวเกือบทุกปี

หมดแก้วแรก ผมสังคาล์วมิลค์ อาจเป็นเพราะทั้งตื่นเช้า รู้สึกเพลียนิดหน่อย และลมพัดเย็นสบาย ผมรู้สึกเหมือนกลายเป็นต้นไม้อยู่บนกำแพงอิฐ มองดูวิถีชีวิตชาวบ้านทั้งสองฝั่ง

บางคนบอกว่าหลวงพระบางสวย ผมรู้สึกเหมือนหัวหิน ในแง่สถานที่ มันก็เป็นเมืองเหมือนหัวหิน สวย ..แต่แพง ผู้คน อธิษาศัยดี น่ารัก แต่ก็ทำงานคุ่นเคยต้อนรับกับนักท่องเที่ยว อยู่แล้ว ระหว่างทางที่ผมเดินในเมือง มองเห็นป้ายขายบ้านใหญ่ ยิ่งกับคฤหาสน์ ดีเป็นเงินไทยก็ราวๆ 2-3 ล้าน เมื่อเทียบในแง่ทำเล กับ ขนาดแล้ว ราคาถูกกว่าในกรุงเทพแบบคนละโลก ถึงโนริโกะบอกว่าชอบลาวมาก แต่ผมก็ยังไม่ค่อยรู้สึกอย่างนั้น ผมรู้สึกที่ว่าที่เราอยู่ ที่ผมอยู่ บนกำแพง เดินในเมือง ในตอนนี้ มันไม่ใช่การสัมผัสมากพอ มันเป็นแค่การเที่ยว ชม เท่านั้น หรือแค่เรียกว่าเที่ยวชม ก็ยังไม่ได้เลย

ผมเห็นโนริโกะ เดินผ่านวงตี๋มตรงนั้น เธอหยุดคุยกัน ยิ้ม หัวเราะ ชายคนหนึ่งลุกมาเปลี่ยนเพลง เพลงอะไรซักอย่างของ Potato ที่เคยได้ยินเมื่อสองปีที่แล้ว

ผมหลับตา จิบคาล์วมิลค์ แล้วเป่าอากาศออกมาจากปอด นอนราบลงกับกำแพงครอบครัวลาวเดินมานั่งโต๊ะข้างๆ

ลูกสาวตัวเล็กๆส่งยิ้มให้ ผมยิ้มตอบ พวกเขาอาจเป็นเจ้าของร้านอะไรซักอย่างที่หลวงพระบางนี้ เรียกว่ารวยก็ได้

ผมมองดูพวกเขาไม่รู้สึกอะไรเลย ไม่รู้สึกอิจฉา ไม่รู้สึกว่ายากอยู่แบบนั้น อยากสงบแบบนั้น ผมวาดมือจับก้อนอากาศ เหยียงนิ้วต้านการไหลของลมริมแม่น้ำ

ข้อดีของหลวงพระบางคืออะไรหนอ ถ้าอยากเป็นได้จริงๆ ละก็อยากเป็นต้นไม้ใบหญ้าที่ขึ้นอยู่ตามแถวๆนี้มากกว่า

อีกซิเงินอร่อยๆอย่างนี้ หาไม่ได้ที่กรุงเทพเลยแม้จะเป็นสวนสาธารณะก็ตาม ผมสัมผัสถึงความเย็นรอบๆตัวที่ค่อยซึมเข้ามาในผิวหนัง รุกเข้ามาที่ละนิด กลายเป็นแอ่งน้ำขนาดใหญ่ สติของผมหย่อนตัวลง ไปในนั้นที่ละน้อย และจมหายลงไป

ผมกระตุกตื่นขึ้นมาตอนบ่าย

โนริโกะอ่านหนังสืออยู่ที่เดิม ผมรู้สึกเหมือนเวลาเริ่มเดินแล้ว

ผมอยากเดินต่อ แม้จะไม่ได้อยากไปสถานที่ A must ของหลวงพระบางที่เหลือ (เช่น วัดอะไร กับพิพิธภัณฑอะไรที่จำชื่อไม่ได้) แต่การนอนตรงนี้น่าจะทำให้เสียโอกาสบางอย่าง ผมนึกถึงตอนที่ขึ้นไปที่พระธาตุยังมีเมืองอีกซีกที่ยังไม่เห็นนี่นา

“Noriko, I have to go.” ผมเรียกเด็กเซ็คบิลในส่วนของผม กลไกที่ว่าทำให้ผมน่าจะดูถูกละหุกแปลกๆ

“Huh? You told me your van will pick me up at 4, isn't it?” เธอถาม

“Yes, but I have to go.” ผมตอบ “There're something I'm missing. I got to see it.”

“haha sure, Nobody can see the whole town in 1 day.”

เธอเป่าบุหรี่ย่อยตามลม คั่นหนังสือ แล้วหยิบสมุดเล็กๆขึ้นมา ฉีกออก เขียนอีเมลล์ส่งให้ผม

“This is my email. Write to me. If I go to Thailand so we will meet up.”

“Thanks ,Noriko. I'm glad to know you.”

“First time traveller, I'm glad to see you here before becomin a good one. You know, I like the way you go, like when you been at Phratart in midnight. Sure, It's not good view, you may get cold , feel tired , and alone up there. As I heard it ,I thought about 'oh this guy's crazy.' something like that...” เธอยกสูบบุหรี่ขึ้นสูบ

“But it's going to be a good memory. No one gonna do that. Its willing of adventure of yours. Please, learn to use it. Every traveller travels in their own way. And now you have yours. If you want to run, you run. If you want to walk, just walk. Very simple, right?”

ผมพยักหน้า เธอพูดต่อ

“ Listen to yourself. And you'll love your journey, No matter where.”

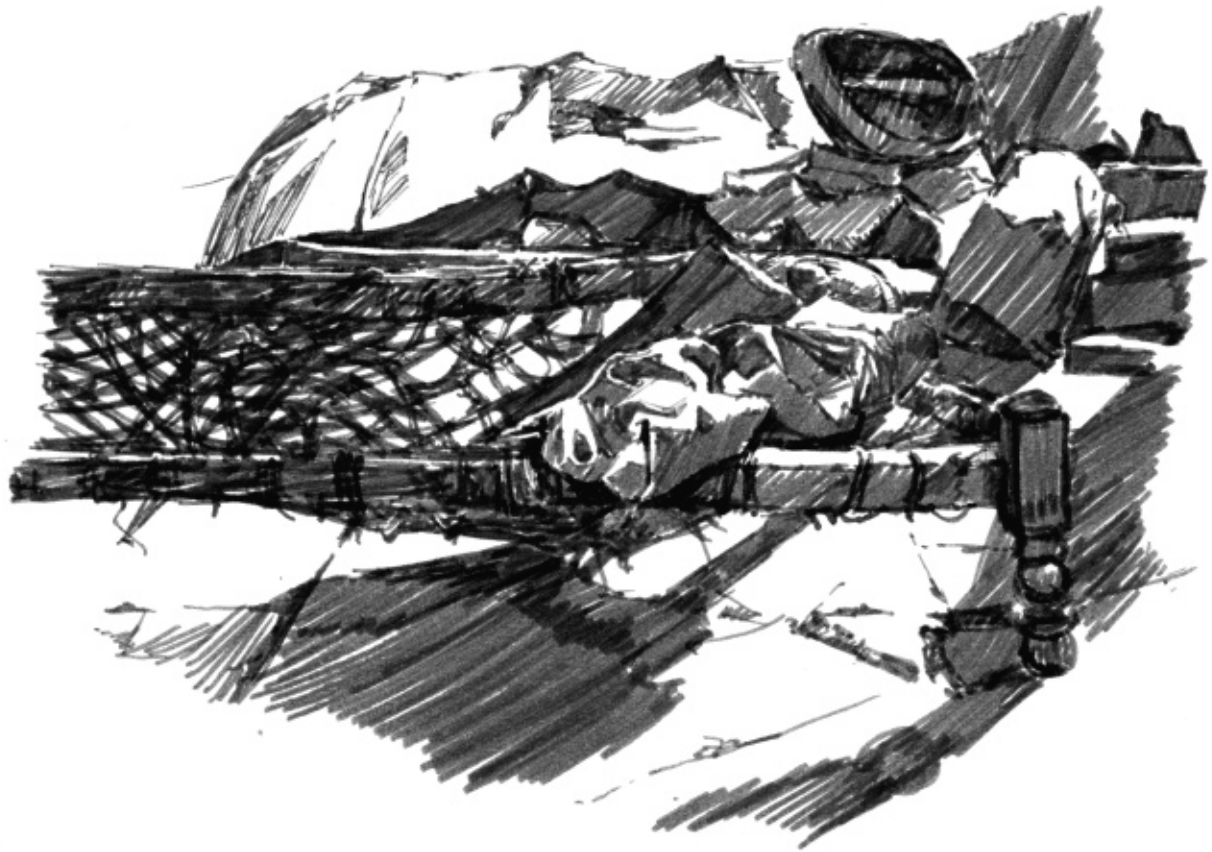
ผมฟังเงิบๆ เหมือนศิษย์ฟังครู แม้ว่าเธอจะอ่อนกว่าผม สองปีก็ตาม ผมได้แต่ยิ้มพยักหน้า ในใจจริงๆแล้ว ผมก็รู้สึกแบบนั้นครึ่งนึง การเดินทาง มันเป็นเรื่องที่เราต้องทำตาม ต้องถามใคร

“Thanks for everything, master.”

ผมค่านับ ก่อนจากกัน เธอให้หนังสือผมมาอีกหนึ่งเล่ม เธอบอกว่าเธออ่านจบแล้ว ยังไงก็ต้องหาที่หย่อนบริจาควอยู่ดี ดังนั้นให้ผมไปเลยน่าจะง่ายกว่า

ผมอ่านชื่อเรื่อง *White Tiger* เธอไม่ได้บอกอะไรนอกจากมันเป็นเรื่องของคนอินเดีย

เราล่ากันเป็นครั้งสุดท้าย เมื่อจบแล้ว ไม่มีการมองกลับหลัง เธอหันกลับไปอยู่กับบุหรี่ย่อยและหนังสือ ผมวิ่งย้อนกลับที่ทางเดิม วิ่ง วิ่ง และ วิ่ง มองนาฬิกามีเวลาเหลือประมาณ 2 ชั่วโมง อากาศและลมพัดเย็นๆของหลวงพระบางทำให้ผมไม่รู้สึกเหนื่อยเลยแม้แต่น้อย

พฤศจิกายน 2009

พาราณสี

อินเดีย

"I heard your country having hard time."

ผมยังคงไม่เข้าใจประโยค

ชายชราตรงหน้าผมขยายความ "...The protest."

เขาเป็นชายแก่อายุราวๆ 65 ชุดสีขาวเหมือนพวกสาธุ

ผมมั่งแห่ง แต่นั่งตัวตรงสง่า ผมสั้นเกรียน หงอกเส้น

สั้นๆ สลับผมดำ ใบหน้าลู่ลงตามกระดูก เขานั่งอยู่บนเปลเล็กๆ

หน้าบ้าน ริมแม่น้ำคงคา แสงแดดส่องผานทะลุม่านใบไม้เป็นสาย

ผมนั่งอยู่ที่เปลตรงข้ามเขา ตีมน้ำจากแก้วสังกะสี

ถึงจะแปลกใจที่ชายชราทำทางเหมือนนักบุญ จะรู้เรื่อง

การจลาจล การประท้วงในกรุงเทพฯ แต่ผมก็ไม่ได้แสดงสีหน้าท่าทาง

อะไรนัก ชายเฒ่าเรียกผมมาถ่ายรูปรูปร่างหน้าบ้านของเขา ให้พัก

ตีมน้ำ ในขณะที่ผมเดินเลียบแม่น้ำคงคา ผมเหนื่อยขาลากแล้ว

รู้สึกขอบคุณเขาก็จริง แต่มันต่างจากครอบครัว Nene ที่ผมเป็นคน

เลือกเดินเข้าไปหาเอง จะประเทศนี้หรือหรือที่ไหนก็ตาม ผมคิดว่า

เราไม่ควรไว้วางใจคนที่เปื้อนฝ่ายเข้าหาเราเต็มร้อย ซึ่งก็ใช่ว่าจะไม่เปิด

โอกาสเอาซะเลย

"Yes, Bad time. To correct, it haven't end yet."

ผมตอบ ลูกสาวของเขาน้ำอีกแก้วมาให้ ผมขอบคุณ

นวดขาบนเปลเบาๆ อยากรู้อะไรหวานๆซะหน่อย

"Are there any Lassi shop around here?" ผมถาม

ลาซซี่เป็นเครื่องดื่มชนิดหนึ่ง ทำจากนมวัวหมักตระกูลเดียวกับ

โยเกิร์ต ผมชอบลาซซี่มาก อาหารอินเดียไม่เคยมีปัญหาเกี่ยวกับผม

ยิ่งลาซซี่นี่ขาดไม่ได้

ชายชรายิ้ม "My nephew runs Lassi shop, You want it?"

"How much, sir?"

"Don't worry about it." เขาหันไปเรียกลูกสาวอีกครั้ง

"If you love Lassi, You will like it."

เขาสั่งเป็นภาษาฮินดี 3-4 ประโยค หล่อวริงกลับไปบนบ้าน

ผมนั่งอยู่บนเปลเดี่ยวๆ ตัวเต็ม ดูแผงซิววตากแห่งริมน้ำถึงเจ็บขา

ขนาดไหน ถ้าคิดว่าโดนซาร์จราคาแพงมหาศาล ผมก็น่าจะวิ่งได้

และเร็วกว่า คนแก่อยู่ดี

"You love taking photo?" เขาถาม "Photographer?"

"No, Sir. Just taking picture. Like other tourist."

"I sense you have good taste. Most of tourist lingers

around Main Ghart. Not much people comes here.”

ผมตีมน้ำ ไม่ตอบอะไร ค่อนข้างเช็ดกับคนขายทัวร์
ไม่ว่า ยังไงคนประเภทนี้สามารถทำให้เรารู้สึกพิเศษ รวากับว่า
เราถูกสถานที่นั้นๆเลือกโดยโชคชะตา หรือ รสนิยมที่แสนดี
และสบโอกาสขายทัวร์ ให้เราในราคาสูงปรี๊ด อะไรดีล่ะคราวนี้
แคชเมียร์ ภูฐาน เนปาล?

“Not about the taste. Main Ghart is too crowded. I can't
even breath. So I walk here.”

“I see, Take a rest, have Lassi. Then go.”

เขายิ้ม เอนหลัง ลงไปนอน ลูบหัวหมา หมาน้อยหน้าตา
เหมือนหมาไทยจนผมเศร้า ไม่เอ็กโซติกเอาซะเลยนะหมาน้อย
อุตสาหมาตั้งไกล ทำไมหน้าตาธรรมดาแบบนี้

แม่น้ำคงคาที่พาราณสีจะมีปราสาทเรียงกันเป็นกำแพง
แต่ละหลังเป็นของคนรวยสมัยโบราณที่จะมาสร้างที่พักบั้นปลาย
ไว้ริมแม่น้ำ Main Ghart คือบริเวณของปราสาทหลัก ที่ปัจจุบันมี
ผู้คน และนักท่องเที่ยวเยอะที่สุด เชื่อมกับถนนที่จะเข้าไปในตัวชุมชน
พาราณสี พื้นที่ตรงนั้นเป็นโซนที่ผมแทบจะยืนไม่อยู่ ผู้คนตะโกน
แต่รถถล่มตลอดเวลา ฝุ่นจากพื้นถนนที่คนนับพันพร้อมใจกันเตะ
ติดต่อกันทั้งวัน ควันจากกองไฟข้างทาง บ้างก็แผลงขายอาหารแถวนั้น
เราเดินกันได้ไม่เคยเกินครึ่งก้าว ริมฝีปากติดฝุ่นจนเค็มขม แม้แต่
คนไม่รักความสะอาดอย่างผยังต้องใช้ผ้าปิดจมูก เชื่อมกับตัวชุมชน
ที่ตรอกซอกซอยเต็มไปด้วยขยะและมูลวัว ตอนผมนั่งพักอยู่ข้างทาง
คิดถึงตัวละครในนิยายเหงาๆเซอร์ๆของ มุราคามิ หรือ ปราบดา
ถ้าได้หลุดมาในดินแดนแห่งนี้จะทนอยู่ได้กี่นาที ทุกประสาทสัมผัส
ถูกรุกเร้าด้วยสิ่งแปลกปลอม จนสิ้นพื้นที่สติในตัวแล้วระเบิดตัวเอง
ตายเป็นแน่แท้

ผมนั่งมองชายเฒ่าเล่นกับหมาน้อย ถ้าเป็นคนขายทัวร์
คนพวกนั้นไม่เคยละลายตาจากเหยื่อ(ลูกค้า) ผมอาจจะตั้งกำแพง
สูงไปเองก็ได้

“Sir, Can I ask you something about Indian people.”

“Go ahead.”

“How do they think about... Main Garth.. About the
way people lives there, ...The air, The atmostphere...

Do they get use to it? ”

ผมพูดวนไปมา ยอมรับเลยว่าภาษาอังกฤษของผมไม่
สามารถ พูดเรื่องลึกซึ้งได้จริงๆ

“No, It's bad for us.” ชายเฒ่าตอบ

“It's too loudy and greedy. People always shouts
for something. Voice of consumerism. Pollution problem in
Varanasi grows up day by day..”

ผมพยักหน้า เขาถามกลับ

“Is it your first time in India?”

“It's second, First time Kolkata last year.”

“Working?”

“Last time I was on the trip to Visva Bharati Univer-
sity, Santiniketan.”

ปีที่แล้วผมไม่ได้ไปไหนมาก นอกจากคลุกอยู่ในมหาลัย
เดินเล่น นั่งเล่น นอนเล่นในคณะศิลปะ เป็นเวลา 1 อาทิตย์

“I got friends there.”

เขายิ้ม “Are you interested to study at Santiniketan?”

“I like there. Calm and peaceful. But I'm not sure
about studying. Just came back here for enjoy Holi.”

เทศกาล Holi เป็นปีใหม่ของอินเดีย เทศกาลเหมือน
สงกรานต์บ้านเรา แต่จากสาดน้ำเป็นสาดสี และ ปาสีฝุ่นใส่กัน
เป็นจุดประสงค์ หลักในการเดินทางครั้งนี้ของผมกับเพื่อน งานนี้
เป็นสวรรค์ของตากล้อง หัวโลก สีสดๆหลากสีฟุ้งกระจายไปมา
บ้างแปะอยู่ตามเสื้อผ้า บ้างติดอยู่บนผิวหน้าสีเข้มของชาวอินเดียบ้าง
ผมไม่นิยมการถ่ายรูปเท่าไร แค่อยากมาเปื้อนสีเท่านั้น แต่เห็น
แล้วยังอยากมีกล้องติดกับเค้าบ้าง

“Ho..Many Thais came here for Buddhist place.

Glad to know you came to enjoy our ceremony.”

ชายเฒ่าถามต่อ “Do you like India?”

“ 2 years ago. I got a book from Japanese traveler in
Laos. It's about Indian poor. So , I started to know this coun-
try from that, Then Santiniketan. When I back to my home,
I can't stop missing India. So that's why I'm here.”

ผมตอบ

“Ha ha good..”

ชายชราหัวเราะ ลูกสาวเขายก Lassi มาให้ เธอเป็นเด็ก
อายุ 12-13 ใบหน้าคมดู ไม่พูดภาษาอังกฤษ เธอชอบมาสะกิดให้
ถ่ายรูปให้น้องชายของเธอ แต่ตัวเธอเองกลับอายเกินจะเข้ากล้อง
แอบอยู่หลังน้องชายตลอด

ผมคุยกับชายชราหลายเรื่อง เขาบอกว่าอาชีพของเขา
เรียกว่า Social Worker ทำงานให้กับองค์กรการกุศล ตอนนี้ทำ
กับโบสถ์พระแม่เรธา ตอนนั้นผมก็นึกขึ้นมาได้ว่าเป็นวันเกิดผม
บริจาคซะหน่อยก็ไม่เลว ผมจึงบอกเขาไปตามนั้น เขาก็ยินดีจะไปส่ง
ต่อให้

แต่ไม่รู้ว่าจะสานตาดานความงก หรือโดนหลอก โดนตักตัก
จนนับไม่ถ้วน ผมจึงบอกเขาว่า

“Paul, If you don't mind, Can I check for your Staff

Card. I want something to assure me that you working there.”

“Ok, Come.” ชายชราไม่มีที่ท่าแปลกใจอะไรเลย เขาหันหลังเดินเข้าไปในบ้านเหมือนเป็นเรื่องปกติ ผมเดินตามเขาเข้าไป ผมเข้านั่งอยู่กลางบ้านของพอล บ้านไม้กิ่งปูนเล็กๆ มีห้องเพียงสามห้อง ห้องนอนอยู่ข้างๆ เดินขึ้นบันไดไม้ไปห้าขั้น ห้องกลางที่ผมนั่งอยู่บนปูนเปลือยเย็นเฉียบ ห้องอีกห้องอยู่ในมุมมืด ไม่แน่ใจว่าเป็นห้องน้ำหรือห้องเก็บของ

บ้านของเขาเต็มไปด้วยกลิ่นของการดำรงชีวิต ผักกองอยู่บนตู้ หนังสือวางอยู่บนเก้าอี้ ทุกอย่างในบ้านราวกับว่ามีชีวิตที่เคลื่อนไหวตลอดเวลา เขาหยิบหีบในใหญ่ออกจากชั้นวางของค่อยๆวางที่พื้นต่อหน้าผมแม้จะสัมผัสพื้นอย่างเนิบช้าแต่น้ำหนักของมันก้องกังวาน เมื่อเปิดออกพบว่า มันเป็นหีบที่รวมเอกสารทุกอย่างไว้ในนั้น ราวกับทั้งชีวิตของเขาและครอบครัวเขาเริ่มค้นมัน

“This is my other daughter.” หญิงสาวราวๆ 22-23 แต่งหน้า ทำผม ในรูปจัมโบ้ ห่อพลาสติกใส เทียบกับคนที่ผมเจอก่อนหน้านี้ คนนี้ดูเหมาะกว่าด้วยอายุ ถ้าพอลอายุ 60 แล้ว ลูกสาวก็น่าจะเรียนจบได้แล้ว คนที่ผมเจออาจจะเป็นลูกบุญธรรม “This is my letter , sent from my friends, French tourist.” ผมหยิบกระดาษแผ่นนั้นมาไล่สายตา แต่มันยาวมาก เท่าที่เห็นที่แต่ถ้อยคำที่อบอุ่น ผมถ่ายรูปเก็บไว้

“This is my citizen card.” เขายื่นให้ผม ผมดูชื่อเขียนว่า Fordajor Raam. สภาพบัตรเลอะและเก่าเต็มที่ ผมถามเขาว่า เขาไม่ได้ชื่อ พอล หรือเขาบอกว่า มันเรียกกาง่ายกว่าจริงไหม

ผมพยักหน้า เออ คิดว่าตัวเองเริ่มเหมือนตำรวจขึ้นทุกที ในที่สุด ผมก็ยอมแพ้แก่หีบที่บรรจุเอกสารของคนทั้งชีวิต มันไม่น่าจะหาเจอได้ง่ายๆด้วยขนาดของมัน ผมควักเงินให้พอล 1500 RPS ผมเชื่อใจเขาแล้วที่แค่นั้น ถ้าชายคนหนึ่งสามารถหลอกเอาเงินจากคนอื่นได้ ต่อหน้าลูกสาวและภรรยาตัวเองโดยสีหน้าไม่กระดิกละก็ ผมยอมโง่หลอกซักรั้งเถอะ

พอลยิ้ม เขาบอกว่าขอบคุณ มันเป็นเรื่องธรรมดาที่ผมจะลำบากใจ มันไม่ใช่ความผิดของใครที่เราจะลังเล หรือไม่เชื่อใจคนอื่น บางอย่างคุณไม่ได้เป็นคุณมาตั้งแต่กำเนิด แต่สังคมสอนให้คุณเป็น สังคมสอนให้คุณหวงแหน รางคนอาจจะล้าไปถึงกอบโกย บางอย่างมันเป็นไปตามลัทธิเพียงที่ใหญ่กว่า เราห้ามมันไม่ได้ ถ้าคุณอ่อนโยน..จนถึงอ่อนแอเกินไป คุณอาจจะกลายเป็นฝ่ายลำบากเสียเอง

เรานั่งคุยกันซักพัก เมื่อบทสนทนายาวขึ้น ผมก็ลำบากขึ้น เพราะพอลพูดภาษาอังกฤษในแบบของเขา ผมฟังออกบ้าง ไม่ออกบ้าง บางช่วง ผมแอบถ่ายวิดีโอกลับมาให้เพื่อนช่วยฟัง

ศาสนา สมาธิ จิต บริโภคนิยม รวมๆแล้วก็เป็นเรื่องแนวนี้ ผมพอเข้าใจแล้วว่าทำไม ฝรั่งเศสหรือนักเดินทางถึงชอบมาอินเดีย และบางคนเรียกว่ามาค้นหาจิตวิญญาณ มันไม่แปลกเลยสำหรับประเทศนี้..ดินแดนที่กำเนิดศาสนามากที่สุดในโลก แม้แต่ชาวบ้านผู้สูงอายุสามารถพูดเรื่องพวกนี้ได้ราวกับบอญ์มันทุกวัน โดยไม่ต้องหวังพึ่งปาฏิหาริย์ เหนือตาเห็นใดๆ

ในเรื่องที่โลกถูกขับเคลื่อนด้วยเงินตรา

ผมถามเขา

ด้วยคำถามที่ค้างในใจจริงๆ เป็นคำถามที่อยู่ในใจผม และผองเพื่อนไม่รักดี ผู้ชอบปล่อยเวลาตัวเองล่องลอยไปกับการท่องเที่ยว และทำบางอย่างที่มันไม่ตอบแทนเป็นเงิน พวกผมควรทำอะไรดี? เพราะ การมีชีวิตอยู่โดยไม่พึ่งเงินตราเป็นสิ่งที่ยากขึ้นทุกวัน โลกนี้เราด้วยเม็ดเงิน ถ้าพวกผมไม่เอาเม็ดเงินป้องกัน ผมจะถูกบดขยี้บีบแบน แม้โอกาสจะมีความสุขเล็กๆกับการเดินทางยังลำบาก เพื่อนบางคนมีภาระครอบครัวที่ต้องเลี้ยง มีคนรักที่ต้องดูแล แม้ว่าเขาจะเป็นตัวจริงที่รักการเดินทางกว่าผม ก็ทำได้แค่เปิดกูเกิ้ลเอิร์ธส่องโลกไปวันๆ

ผมถาม.. ซึ่งจริงๆดูไม่เหมือนถาม มันเหมือนการแก้ตัวมากกว่า ในฐานะคนวัยหนุ่มสาว ที่เป็นสลักหมูนกงเกวียนอันที่ทำให้โลกบิดเบี้ยวมากขึ้น จะให้ผมทำอะไร?

จิตใจที่เขานิ่งคิด อาจจะพยายามนึกสภาพความเป็นอยู่ของผมกับเพื่อน ในกรุงเทพฯ เมืองหลวงของประเทศไทย

“You don't have to leave your life, Your burdens tells value of yourself.”

เขาตอบ

“But remember the ‘peace of mind’. You may be disturbed from everything from now on, Don't forget it. If you always with your soul. You will be fine. It will protect yourself.. from being greedy. Remember to give. Remember to keep calm. ”

เขาพูดต่อ

“If you found this place can fulfill your soul, Come back anytime. After you strong enough, Go back, and live the life. Work for yourself and your family. Repeat this circle as much as you want.”

ผมพยักหน้า ไม่มีอะไรต้องพูดอีก

ผมเดินจากบ้านของพอลกลับสู่เส้นทางเลียบบแม่ม่านาคา

ผมเข้าใจคำว่าหัวใจพังโตแล้ว ความทรงจำ ความสุข
เปล่งออกมาจนแทบระเบิด ตั้งแต่เดินเข้ามาในมุมเมืองทางเหนือ
ของพารณสี โพล์ เข้าไปในบ้านของครอบครัว Nene ได้บริจาค
เงินและพูดคุยกับพอล ผมเดินออกไปเรื่อยๆจนถึงสะพานเหล็ก
สุดลูกหูลูกตา ผ่านฝูงควาย เด็กเล่นครีเก็ต ชาวประมงกำลัง
จับปลาชาวบ้านยิ้มให้ ผมก้มหัวคำนับ

จริงผมอยากจะจบวันนี้ ด้วยส่วนนี้แล้ว ปิดการประมวล
ความคิดทุกอย่างแล้วชมวิวทิวทัศน์

แต่ในใจผมมีเสียงเล็ดลอดออกมา เจ็บเขยิบบางเบา
ถ้าไม่นั่งสนิท ก็จะไม่ได้ยิน

มึงแน่ใจได้ไงว่า ไมโตนไมโตนหลอก..

พอล แก่แล้ว แน่นอนหากเขาจะหลอกผม
ด้วยประสบการณ์ที่มี การคุ้นเคยกับคนต่างถิ่น เขาทำได้เหนือกว่า
มืออาชีพด้วยซ้ำ ผมตอบ ตัวเองว่า บางทีโตนหลอกก็อาจจะเป็น

การทำบุญก็ได้ เขาก็ดูไม่ได้ ร่ำรวยไม่ใช่หรือ เรื่องมากกว่านั้น
คิดไปก็ไม่จบหรอก

‘ก็เผื่อไว้นะ ในอนาคตมึงอาจจะกลับมาคิดก็ได้
แล้วมึงจะเสียดายทีหลัง’ เสียงนั้นบอก

ผมพยายามปิดความคิดนี้ออกจากหัวด้วยการถ่ายรูปไป
เรื่อยๆ หลุมดำในใจส่งสัญญาณคำถามเดิมๆออกมาทีละนิด
ทีละนิด สันดานที่ต้องการแค่อะไรมายืนยัน อาจจะกลายเป็น
ความหวาดระแวง ได้เสมอ ซึ่งความเคลือบแคลงนั้น เกาะติดหนีไปใน
ความทรงจำผม แน่นอน และนั่นไม่ดีกับผมแน่ๆ แต่จะทำยังไงเล่า

ถึงที่สุดแล้ว ท้องฟ้าเริ่มกลายเป็นสีม่วง ที่ตีนเสามหิมา
ของสะพานเหล็ก ยื่นเท้าคอนกรีตหนาที่บเหยียบลงไปบนแม่น้ำ
คงคา เด็กตัวเล็กๆว่ายน้ำ เกาะอยู่ที่แท่งคอนกรีตนั้น ผมยืนมอง
จนแสงอาทิตย์สีเหลืองค่อยๆเปลี่ยนเป็นส้มแดง

ในที่สุดผมก็ตัดสินใจได้

ผมเดินจ้ำอ้าวกลับไปที่บ้านพอล อยากวิ่งให้ถึงเร็วที่สุด แต่เขาก็รับความเจ็บปวดเท่านี้ ตั้งแต่มาถึงอินเดียต้องเดินวันละ 5-6 กิโลเมตร มาเป็นอาทิตย์ วันธรรมดาในออฟฟิศ ผมไม่เคยเดินถึง กิโลเมตรด้วยซ้ำ

ผมเดินขึ้นเนินไปที่ร่มไม้ต้นเดิม พอลนั่งอยู่ที่เดิม เขาทักทาย นึกว่าผมลืมของ ผมบอกพอลว่า ไม่ได้ลืมอะไร ขอน้ำอีกแก้วได้ไหม

ลูกสาวคนเล็กถือแก้วสังกะสีใบเดิมมาให้ ผมรับขึ้นดื่ม หอบ รวากับเป็นแก้วเหล้า ผมดื่มจนหมดเพื่อรวบรวมความกล้า

“Paul, Please give my money back.”

ผมบอกพอล จ้องหน้าเขาตรงๆ

ผมพักหอบวันวรรคประโยค “I thought along the way to the bridge. You have nothing to assure me that you work for St. Teresa.”

ผมหยุดหอบหายใจ แล้วพูดต่อ

“Please give my money back.”

พอลล้วงกระเป๋า เขาหยิบเงิน 1500 RPS คืน ไม่มีปฏิกิริยา เจียบเขียบ ไม่มีคำพูดไหลออกมาจากปาก หรือแวตอะไรทั้งนั้น

ผมรับเงินเข้ากระเป๋า ละสายตาจากพอล

เก็บแบงค์ 500 RS เข้าไป

หยิบแบงค์ 1000 RS อีกใบออกมา แล้วยื่นกลับไปให้เขา

รวมทั้งหมดในมือผม 2000 RPS ผมให้เขาไปในจำนวนที่มากกว่าเดิม

“What does it mean?” เขาถาม ด้วยความสงสัย

ผมพยายามอธิบาย

“Sorry for testing on you, Paul. I don't want to be upset anymore. So I have to do this. Here 2000 RPS. Please hand this to your office.”

ผมไม่รู้ว่า ผมจะเข้าใจสิ่งที่ผมทำมัย ผมให้พอลไปแล้ว 2000 RPS หลักฐานของผมก็ไม่มีอะไรเลย มันก็แค่สายตาของเขา ตอนผมขอเงินคืน

ถ้าเขาไม่ถือว่ามันเป็นเงินของเขา มันเป็นเงินที่จะบริจาค เขาก็ต้องมีปฏิกิริยาอะไรซักอย่างทีลั้งเล และไม่ยอมให้หลุดมือ ซึ่งผมไม่เห็นมัน คนหวาดระแวงอย่างผมยังสัมผัสมันไม่ได้ ดังนั้น ผมไม่มีข้อเคลือบแคลงอีกแล้ว

ผมแน่ใจว่าเขายังงอยู่

ผมมีหลักฐานให้ตัวเองแค่นี้ ผมไม่เคยมีมารยาทที่ดีกับพอล ตั้งแต่แรก นี่มันเยอะเกินไปแล้ว ต่อให้พอลหลอกผมจริง ก็หลอกผมไปเลยเต็มๆ 2000 RPS เลยละกัน

อย่างน้อยผมก็มีความสุขมาก คิดๆดูว่าต่อให้กินสเต็กไก่ ราคาในร้านสุตหุที่กัลกัตต้าตั้ง 4 จาน ผมยังไม่มีความสุขเท่านี้

“I was so rude. I'm really sorry about that.”

ผมบอกเขา เขายิ้ม อาจไม่เข้าใจก็ได้

“I'm so happy this day, Paul. This is my greatest birthday. Many good things happen to me. Thank you ,again’

ผมไหว้ลา เขาบอกว่า no problem..

ผมภาวนาให้เขาเข้าใจที่ผมทำลงไป

เราลากันจริงๆ ผมรู้สึกว่าการทำบุญมันมีความสุขขนาดนี้ เอาตอนที่ผมชีวิตมา 26 ปีแล้ว

ผมเดินกลับไปที่พัก คิดในใจว่า จะเล่าเรื่องนี้ให้พรรคพวกที่ไทยยังงดี

สามวันหลังจากนั้น ผมเดินทางกลับประเทศไทย...

พฤษภาคม 2008

3 ชั่วโมงบนถนนเลียบบาเหว

ทางเดินรถหลวงพระบาง

ลาว

ผมเมารถ เมาเป็นบ้า เมาจนแทบจะระเบิดอ้วกออกใส่
ไอ้เยอรมัน ข้างหน้าผม กราดด่าทุกอย่าง(ในใจ) ทุกข้อความที่คิดออก
จนหมดแล้ว หน้าท้องผมเกร็งจนตะคริวขึ้นอีกแล้ว อี้นังฝรั่ง
ข้างหน้านั้นก็ไม่ยอม ให้อูไปนั่ง อยากรจับมันบีบหน้าแล้วอ้วกรอก
ปากแม่งชิบหาย

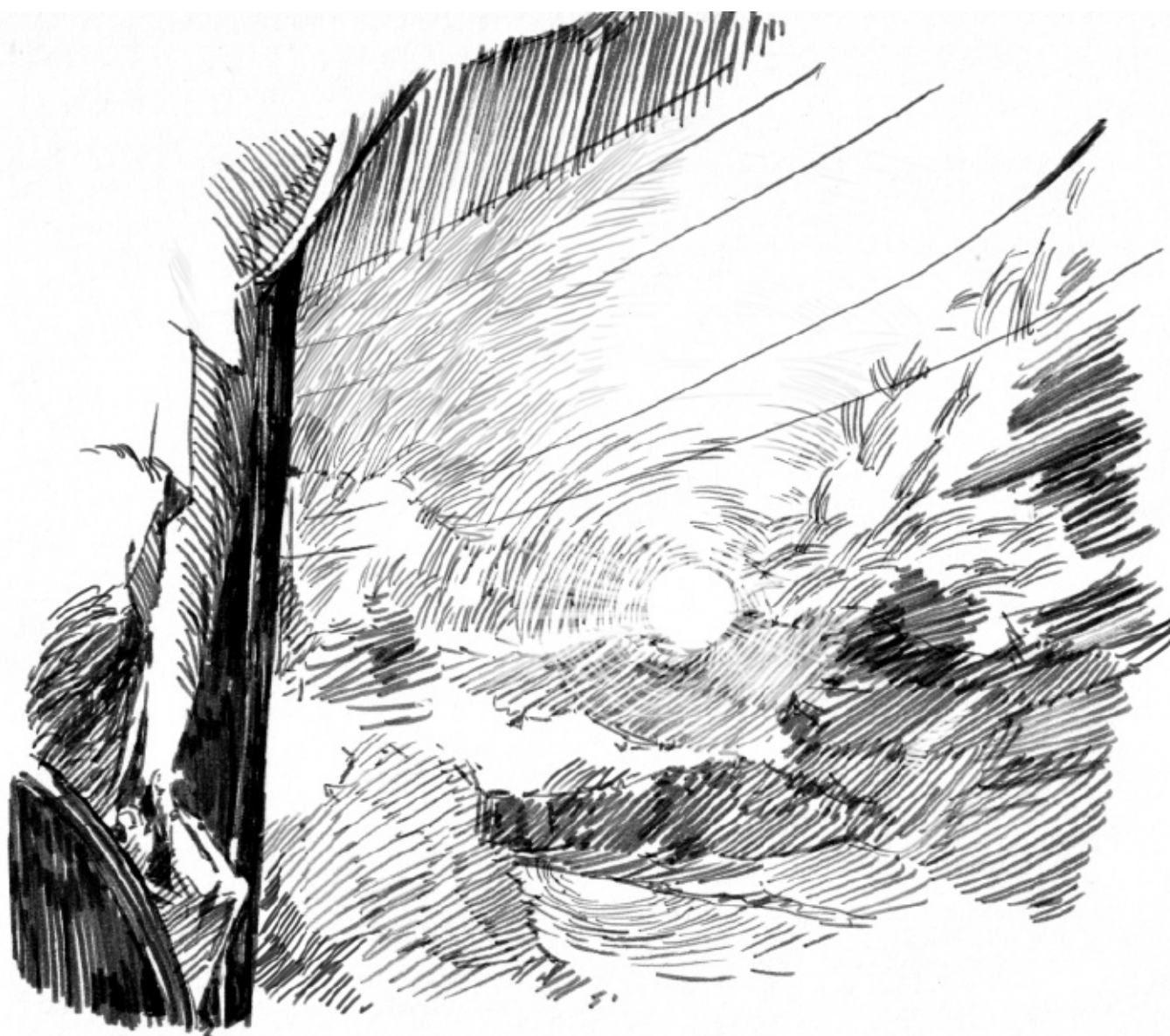
โคตรแม่มึงจะคุยเรื่องหนังกันทำให้ยอะไร คนขับแม่ง
ก็เร็วหน่อยได้มัย ไม่ก็หยุดให้อูอ้วกให้จบบเลย ทำไมพวกมึงดู
ไม่เป็นอะไรกันเลยวะ บ้าเอ๊ย มึงเอาฮีนักเดินเรือมาใช้รีงวะ

ไม่มีใครได้ฮีน รถตู้ทะยานไต่ชันเขา ภาพที่ผมเห็นคือ
พระอาทิตย์ดวงใหญ่ ค่อยๆจมลงไปทะเลเมฆหมอกยามเย็น
แสงสีฟ้า ส้ม แดง ม่วง เหลือง ชมพู ฟุ้งกระจายไปทั่วท้องฟ้า
นักท่องเที่ยวในรถร้องโอ้ พากันถ่ายรูปวิวที่ว่าผมสามารถมอง
ได้แค่ว่ามันเป็นภาพ..เป็นภาพหนึ่ง ซึ่งลงตัวในการสร้างความ
อิมเอิบอย่างมาก

แต่ต่อมรับรู้ความสุนทรีย์ และความงามของผม
โดนทำลายสิ้นเพราะอาการ เมารถ

มันต้องสวยมากแน่ๆ ถ้าผมมีสติ อาจจะดองหลังน้ำตา
เลยก็ได้

ผมคิดขณะที่ปิดตา และพยายามหลับ

พฤศจิกายน 2009

ทางเดินรถข้ามรัฐ, แคว้นอุตรประเทศ

อินเดีย

เพื่อนร่วมทริปของผมฟูบไปแล้ว โดยรอบของเส้นทางระหว่าง รัฐเต็มไปด้วยความมืด แสงไฟส่องได้ไม่เกิน 10 เมตร หน้ารถ นาฬิกา บอกเวลาสามทุ่ม บ๊อบบี้ คนขับสำรองพยายามตื่นอยู่ในรถคันเล็กๆ เขาพนมมือ สวดมนต์ไปตามเพลง

ผมหัวเราะ ถ่ายวิดีโอไปเรื่อยๆ เขาพยายามแปลเป็นภาษาอังกฤษให้ผมเข้าใจ ผมบอก ไม่ต้องแล้ว ผมดูเขาตื่นสนุกกว่าเยอะ

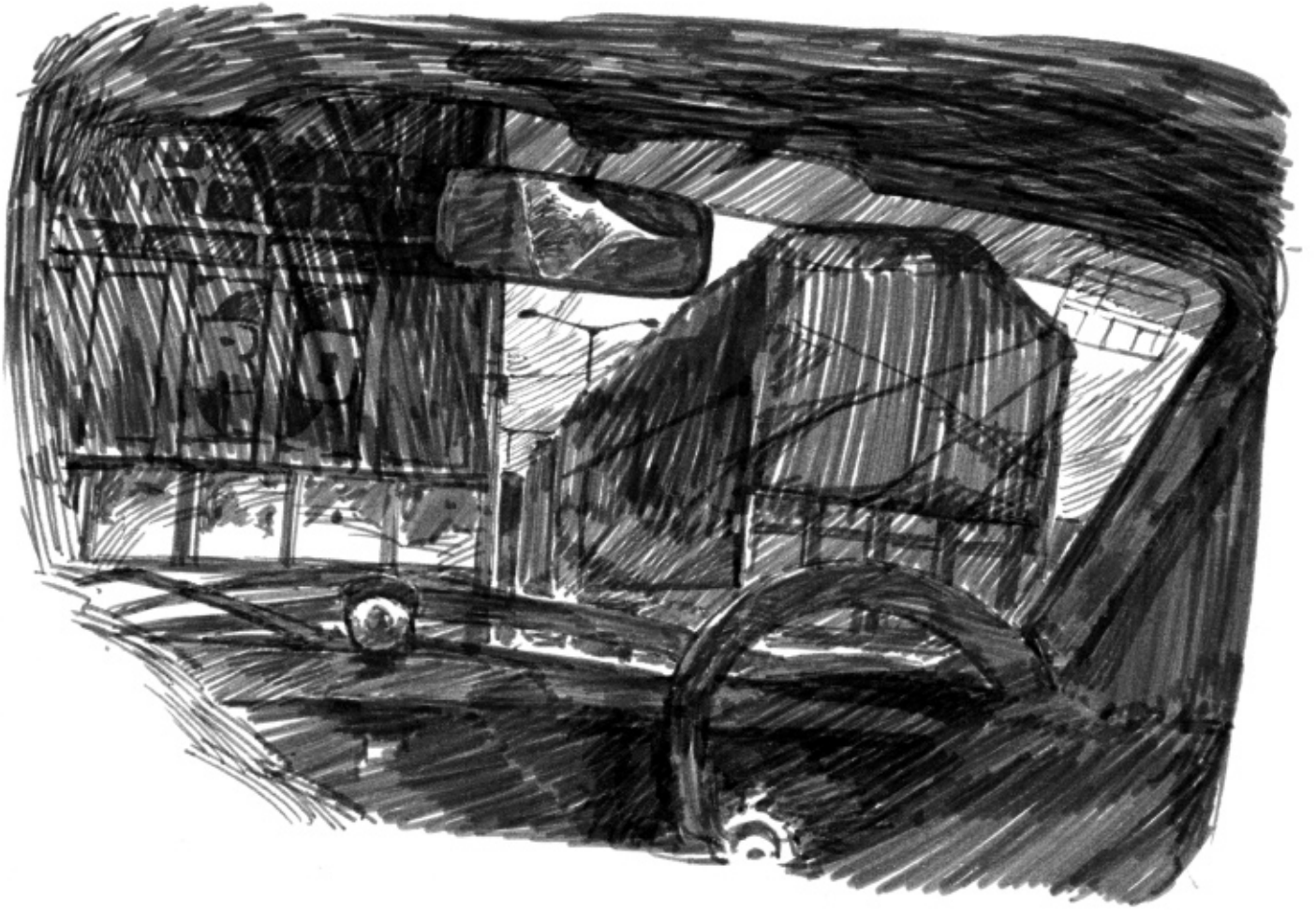
บราห์ม คนขับรถฟังเพลงไปยิ้มไป เขาไม่พูดอะไรเพราะต้องใช้สมาธิ ทางเชื่อมระหว่างรัฐในอินเดีย ไม่มีรถส่วนตัวเลย มีแต่รถบรรทุกสินค้า ความเร็วรถของเรา 80-120 กิโลเมตรต่อชั่วโมง สามารถบีบแวนและด้วยก้อนเหล็ก 30 ตันติดล้อพวกนี้ หากแค่บราห์มพลาด เผลอหลับในไป 2-3 วินาที

"Sorry if it too loud Sagol! If you sleep is no problem!" บ๊อบบี้บอก

"But if we sleep. There's big problem!"

เพื่อนร่วมทางของผมสะลึมสะลือ ต่อให้อยากหลับก็คงยาก รถพุ่งผ่านความมืดไปราวกับเป็นกล่องเสียงเพลงผสมเสียงหัวเราะ เรานั่งรถยาวไปอีก 5 ชั่วโมง กว่าถึงที่หมายตอนนั้นพวกผมหมดสภาพ แคนั่งเฉยๆก็ยั้งลำได้ถึงขนาดนี้

ผมกอดบราห์ม และ บ๊อบบี้ ต่อจากนี้ พวกเขาต้องขับรถกลับกันโดยไม่พักอีก 11 ชั่วโมง คิดถึงสภาพถนนแบบนั้นแล้ว มีไม่กี่ครั้งที่ผมจะพูดคำว่า เดินทางดี๊ๆนะ โดยมีความหมายหนักแน่นตามคำนั้นจริงๆ

ด้านตรวจคนเข้าเมือง

ชายแดน ไทย-ลาว

“พี่ผมขอพาสปอร์ตคืน”

ผมบอกคนขับรถที่เพิ่งถือพาสปอร์ตผมไป

“ไม่ต้องห่วง เดี่ยวผมขับไปส่งหนองคายเลย 400บาทพอ
ถ้าคุณเข้าไปหารถในเมืองคุณเสียอีกหลายร้อยนะ”

คนขับรถไม่สนใจ ผมเดินต่ออย่างไม่ลดละ เขาใส่เสื้อยืด
กางเกงสแล็ค ดวงตาแดงโบลึก วิทยกลางคน จะเป็นคนที่ผมไม่ยุ่ง
ด้วยแน่ๆถ้าไม่จำเป็น

“ผมบอกพี่ว่า ผมไม่ได้จะไปหนองคาย.. ผมมาแค่ตรงนี้
และตอนแรกพี่ไม่ได้บอกผมว่า 400 ด้วย ..พี่เอาพาสปอร์ตผมคืนมา”

“เดี๋ยวผมไปทำให้ คุณรออยู่ตรงนี้แหละ ไม่เห็นคิวหรือ”

“ผมทำเองได้”

“ผมบอกนายทำไปแล้ว คุณเปลี่ยนใจแบบนี้ผมทำงานไม่ได้”
เขาพูดเสียงเข้ม

“ผมบอกพี่ 50 ตอนนั้น พี่ตกลงแล้วนี่”

ผมยื่นแบงค์ 50 ให้

แน่นอน เขาไม่รับ

“400.. เดี่ยวค่อยจ่าย” เขาตอบไม่มองหน้า เรียงเอกสารในมือ

ผมเลิกเจรจา ฉกพาสปอร์ตในมือคนขับรถทั้งหมดออกมา
เลือกของตัวเอง

“เฮ้ยๆ อันนั้นไม่ใช่ของคุณ!”

ผมดึงของตัวเองเก็บไว้ สงสัยทั้งหมดให้ หันหลังกลับเดิน
เข้าไปในแถว เลือกแถวที่อยู่ใกล้ตำรวจมากที่สุด เขาเดินตามมา
สอง-สามก้าว

เขาตะโกนตามมา ผมไม่ค่อยได้ยิน แต่ค่อนข้างมั่นใจว่าคง
ท้ายคำว่า “ไอ้ท่า!” ไอ้ ไอ้สัตว์ ไปตายซะเถอะ ผมพูดในใจ

ผมไม่หันหลัง จนถึงแถว หันมามองเขา นิ่งๆ เขาชี้หน้า
แล้วเดินจากไป ในมือเขาถือพาสปอร์ตลูกค้าคนอื่นคงไปทำเรื่องต่อ
เท่าที่คิด น่าจะเป็นรถที่เหมาลูกค้าจากตลาดเช้า เห็นที่นั่งเหลือ
ก็ลากผมเข้าไป อาจจะบอก หรือไม่บอกนายทำตามนี้ก็ได้ จำได้ว่า
เห็นคุณป้าอมโรค แก่ๆกับหลานสาวนั่งอยู่ในรถแก๊งคันนั้นด้วย
อาจจะไปเข้าโรงพยาบาล ในไทย

ไอ้พวกปลิง หากินกับคนเดือดร้อน และยังคงมาหลอกกูอีก
อย่าว่าแต่ชาติอื่นเลย คนไทยด้วยกันมึงยังทำ สันดานเอ๊ย

ตอนขึ้นรถบัส ผมไม่ทันจะได้ถอนหายใจ วางกระเป๋า

...เหมือนนั้นเดินผ่านหน้าต่างผม แล้วชี้หน้า ผมมองนิ่งผ่าน
หน้าต่าง

ไม่มีเสียง เขาไม่ต้องการให้มีเสียง ผมอ่านปาก

“ระวังตัวไว้ มึงนะ..”

ความโกรธผมเริ่มเจือปนความกลัว รถเริ่มเคลื่อนแล้ว
แต่เป็นถนนมีเส้นเดียวและเป้าหมายมีจุดเดียวกัน ตลอดทาง
ผมนึกหาทางหนีจาก ชายคนนั้น เจ้าของดวงตาแดงๆคู่นั้น
สามารถทำอะไรผมได้บ้างถ้ามันคิดจะทำ ผมพยายามคิดหาทาง
หนีในสถานที่ผมไม่รู้จัก ชั้นแรกต้องรีบ ขึ้นมอเตอร์ไซด์รับจ้างไป
สถานีรถไฟให้เร็วที่สุด เหมือนจะจบแค่นั้น แต่ด้วยสันดานส่วน
ตัวของผม ลองได้มีเรื่องกังวลแล้ว สมองผมก็เหมือน ห่องไร่แรงดึงตุต
ที่มีลูกเหล็กดึงไปมา คิดไม่จบสิ้น

‘แม่งเอ๊ย’ ผมพูดเบาๆ ...

เมื่อเข้าเขตประเทศไทย ผมเดินหามอเตอร์ไซด์รับจ้าง
แถวนั้นเร็วที่สุดเท่าที่ทำได้ นั่งไปสถานีรถไฟหนองคาย

ปิดฉากการเดินทางครั้งแรก

ด้วยความรู้สึกที่บรรยายไม่ถูก

1 ชั่วโงมจากท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ
ทางด่วนสายบางนา - ชลบุรี
กรุงเทพมหานคร, ประเทศไทย

“Ahhhhh! Sagol! I’m hungryyyy,”

จูนีร้องบนรถตู้

“I need Padthai now~~!!!!”

ผมหัวเราะ เธอพูดตั้งขึ้นเรื่อยๆ ผมไม่รู้จะบอกให้เธอเบาเสียงดีไหม อาทิติย์โรยตัวมีดลง รถติดมาหนึ่งชั่วโมงแล้ว

“You can have my cookies. I kept it from the plane.”

ผมเปิดซิปกกระเป๋าออก หยิบคุกกี้ให้เธอ สภาพเหมือนทรายเป็นกับก้อนกรวดแตกๆ

“No! I just landed here in Thailand, My first dish must be Thai food!” เธอย้ำหนัก “Only!”

จูนีอายุราวๆ 30 กลางๆ เธอเป็นครูสอนโยคะจากบราซิล เธอถามทางผมตอนเราจะลงจากเครื่องว่าจะเข้าเมืองด้วยวิธีอะไรได้บ้าง เพราะเธอเคยโดนแท็กซี่ไปราวๆ 500 ผมพยายามอธิบายอยู่พักหนึ่ง แต่ก็คิดว่า มาด้วยกันเลยน่าจะง่ายกว่า

หนึ่งชั่วโมงสี่สิบนาที เราคุยกันบนรถ เธอเล่าหลายเรื่อง แม้ไม่ได้ถาม แต่ผมก็ไม่รังเกียจจะฟัง อาจเพราะตอนแรกเธอพูดน้อยกว่านี้เยอะ มันเป็นความรู้สึกดีที่คนอื่นค่อยๆเปิดเผยเรื่องราวของตนให้กับเรา(ในเวลาที่เราอยากฟัง) เรื่องชาวบ้านก็น่าสนใจอยู่แล้ว การได้รับความไว้วางใจก็เป็นรสชาติที่ไม่เลว

เราอดทนรอจนรถเคลื่อนไปถึงอนุสาวรีย์ชัยฯ
ผมหาร้านผัดไทยให้เธอ และบอกเธอว่าต้องขึ้นรถตรงไหน
ถ้าสงสัยให้ถามกับใคร ระบบป้ายของอนุสาวรีย์ล้มเหลวโดยสิ้นเชิง
ขนาดคนไทยยังหลง นับประสาอะไรกับชาวต่างชาติ
ผมบอกลาเธอหลังช่วยยกกระเป๋าขึ้นรถแท็กซี่
“Sagol, You like angel to me!” เธอยิ้มขอบคุณ
และรถก็แล่นผ่านไป

ผมเดิน เข้าห้องพัก ข้าตัวเอง เกิดมาไม่เคยได้รับคำชม
แสนเลี่ยนขนาดนั้นมาก่อน

ถ้ารถยังไม่ออก ผมยังบอกจูนีว่า ผมไม่ใช่คนดีอะไร
ยิ่งเทพบุตรนี้ไม่ใช่แน่นอน แต่เข้าใจความลำบาก ของคนเดินทาง
ตอนที่พวกเราลำบากอยู่ในเมืองต่างประเพณี ต่างภาษา ผมว่า
ความช่วยเหลือแค่เล็กๆน้อยๆนั้นโคตรมีค่าหอมหวานยิ่งกว่าอะไร

‘โสมสวีทโสม’ ผมพูดกับตัวเอง

ไขกุญแจห้อง เปิดประตู ปิดประตู ล้มลงบนที่นอน
ปิดฉากการเดินทางครั้งที่สามของชีวิต
ด้วยความรู้สึกที่บรรยายไม่ถูก

มกราคมปี 2010

แยกพระราม 9

รัชดา

ในช่วงเวลาที่ผมหยุดนั่ง ติดแหงกอยู่ในรถและการจราจร
ในกรุงเทพ

ผมมักคิดถึงสถานที่อีกมุมโลก ที่ๆเคยไปดูไล่ลำดับขึ้นมา
เรียงเป็นฟิล์ม ฉายผ่านโปรเจ็คเตอร์ในหัวเป็นฉากๆ

ขณะที่เรายู่กับที่ ในช่วงที่ทำได้แค่นั่งรอและหายใจ
ความคิดของเราหมุนแรงขึ้นกว่าปกติ ผมมักจะสงสัยถึงความเคลื่อนไหว
ในอีกมุมโลก พวกเขากำลังมุ่งหน้าไปไหน หรือกำลังทำอะไร

ผมคิดว่าช่วงเวลาที่อยู่กับตัวเองที่สุดก็คือรถติด มันเป็น
สถานที่ที่บังคับให้คิด ก่อนหน้านี้ผมมองผมทำงานเหมือนเครื่องปั้นน้ำ
ผลไม้ ถ้าขยันพอจะเอางาน กับคอนเซ็ปท์มาโยนลงไปตอนนี้มันจะปั้น
ออกมาได้ดีกว่าตอนนั่งหน้าคอมพิวเตอร์ (จริงๆการอาบน้ำก็เป็น
ช่วงเวลาที่คิดได้ดี เสียแค่ว่า ผมอาบน้ำเร็วเกินไป) แต่หลังจากที่
ผมได้ลองเดินทางท่องเที่ยว แม้จะเรียกได้ว่าอยู่ในขั้นต่ำสุดของ
กลุ่มที่เป็นมือใหม่ แต่มันก็เริ่มส่งผลกับผม กับทุกมโนความคิด
เครื่องจักร เครื่องกลที่เคยใช้ในโรงงานสมองของผมเริ่มแปรสภาพไป
เป็นอีกอย่าง รวากับอัพเดทเฟิร์มแวร์ใหม่

คำถามที่ไม่เคยตอบได้ เช่น ชีวิตจะเอาอย่างไร

จะทำอย่างไรกับงานการอาชีพ ครอบครัว มีมุมมองใหม่ๆ

หลากหลายแง่มุมมากขึ้น จากที่เคยเป็นข้อสอบอัตนัยหรือ
คำตอบจากความว่างเปล่า มันกลายเป็นข้อสอบปรนัย ที่มีตัวเลือกผิด
ขึ้นมาทีละนิด ทีละนิด เราเคยมองว่าครรถชีวิตมันควรเป็นแบบไหน
เมื่อเราเคลื่อนย้ายตัวเองไปในอีกดินแดนหนึ่งก็พบว่า เออวะ ...สิ่งที่
เราค้นพบว่ายิ่งใหญ่กับชีวิตเราชิบหายก่อนหน้านี้ ไม่มีค่าอะไรเลย
ในอีกดินแดนนั้น หรือสลับกัน แน่นนอน เราไม่ได้คำตอบจากมัน
แต่สิ่งที่ได้นั้นคือตัวเลือกที่มากขึ้น และเล็กร่งร้อน ที่จะต้องรีบ
กาคำตอบของโจทย์ข้อนี้อีกแล้ว จนกว่าเราจะดูตัวเลือกให้มากพอ
และแน่ใจว่ามันดีพอ

อาจจะเป็นยีนแฝงมาตั้งแต่สมัยโบราณ มนุษย์ก็เป็นสิ่ง
มีชีวิตที่เดินทางไกล สรรหาสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการ
ดำรงชีวิตที่สุด เมื่อขาดเหลืออะไรก็เริ่มการเสาะแสวงหากำขาย
รวมไปถึงความต้องการเอาชนะกับสิ่งที่ไม่เห็นแรงความกดดันของ
จิตใจตัวเองให้ตื่นเต้น เครียดและผ่อนคลายลง กระบวนการสร้าง
ความสุขง่ายๆ ที่เรียกว่า การผจญภัย อันได้รับการพิสูจน์มาแล้ว
ทั่วโลก ผ่านมาหลายพันปี เรายังมีความต้องการแบบเดิม

มีหลายครั้งที่เหนื่อยเบื่อกับกิจกรรม ปัญหา และตาราง
เดิมๆในชีวิตประจำวัน ผมจะเปิดโปรแกรมของคอมพิวเตอร์ตัวหนึ่ง

ที่สามารถดูกล้องวงจรปิดทุกมุมโลกที่ส่งข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ต
ผมติดมันพอๆกับแม่บ้านติดละคร เผื่อแต่ละคนดำเนินไปใน
ครรถชีวิตตัวเอง บางคนเดินข้ามถนนพร้อมกับคนแปลกหน้า
รอบตัวนับร้อย บางคนทำงานอย่างโดดเดี่ยวในไฟนีออนสีเขียวซีด
บางครั้งผมอยากบอกเขาว่า เฮ้ย~ เรามองคุณอยู่นะ ฮัลโหล!
ได้ยินมั๊ย? แต่มันก็ทำไม่ได้ ถึงทำได้เขาก็ไม่มีความจำเป็น
อะไรจะให้เราดูต่อ อาจจะเดินข้ามสี่แยกไปอย่างรวดเร็ว หรือ
เดินไปบอกเจ้านายว่า ‘บอสคะ ถ้าไม่รังเกียจ กรุณาตั้งรหัสกล้อง
ในออฟฟิสได้ไหมคะ มีคนโรจจริตจากอีกมุมโลกมองหนูอยู่ค่ะ’

ความอยากรู้อยากเห็นเป็นสิ่งที่สำคัญกับชีวิต ทำให้เรา
กระฉับกระเฉง แม้เป็นเพียงหน้าต่างสู่อีกโลกแบบปลอมๆ
จากหน้าจอมอนิเตอร์ในห้องแคบๆนี้ แต่ก็ยังดีกว่านั่งเปิดอัลบั้ม
รูปเก่าๆ ที่ถ่ายจากที่โน่นที่นี้ ที่เคยไปมา เพราะความทรงจำ
และความสนุกเก่าๆมันจะย้อนกลับมาสร้างความขัดแย้งกับปัจจุบัน
คำถามนานาชนิดที่เคยเก็บไว้ในคอกก็จะหลุดออกมาแห่หอน
ให้เจ็บปวดใจว่า นี่ดูซ้ำทำอะไรอยู่นอ หากการเข้าสู่ความ
ทรงจำเก่าๆเป็นความสุข ผมก็ควรรักษาระดับการใช้ยาบ้าง
เพราะความสุขที่มากเกินไป อาจทำให้ผมขาดสติก็ได้

เดือนมกราคม ผมนั่งฟังผนัง เอนหลังจากทำงานเสร็จไป
หนึ่งชิ้น

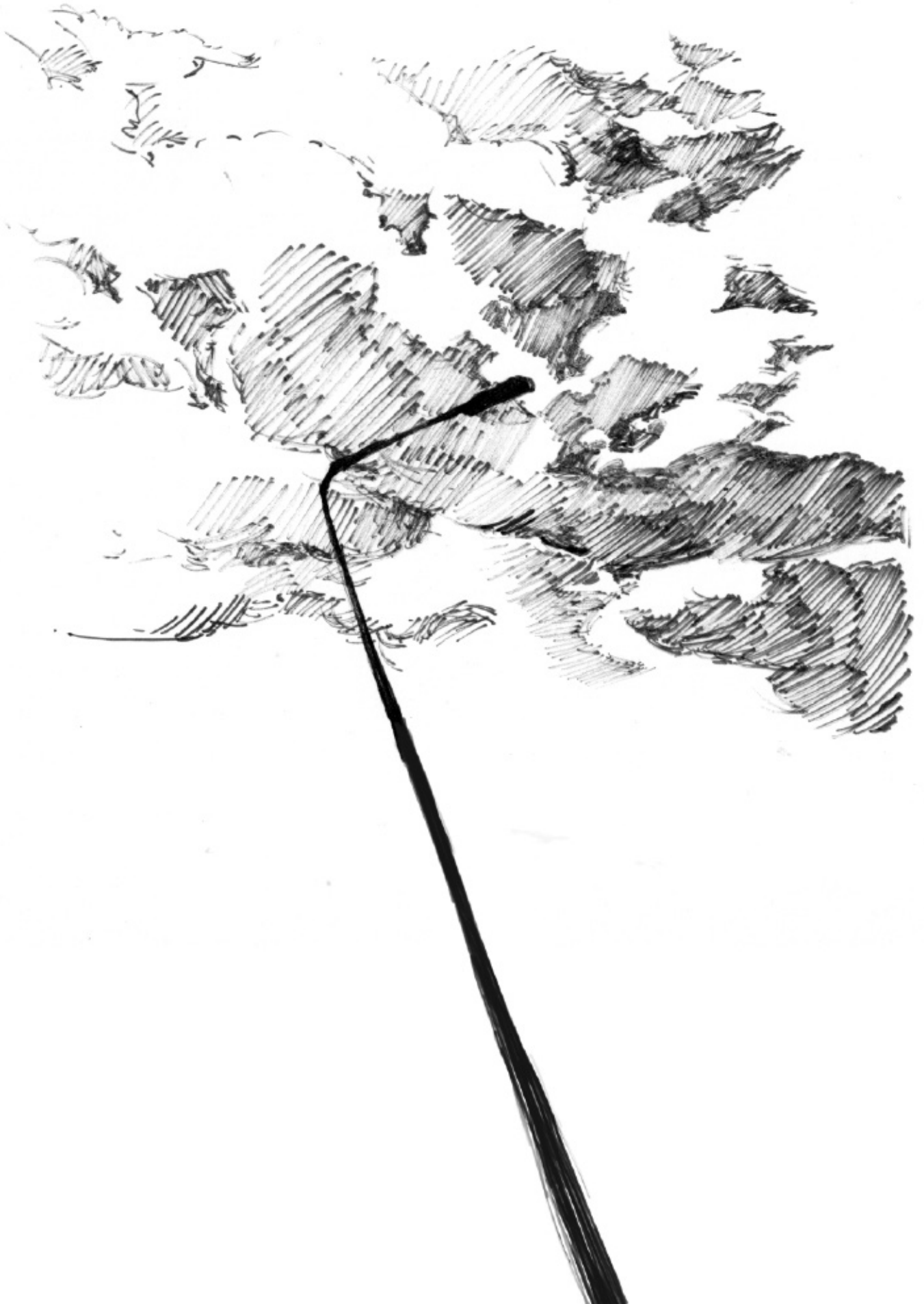
ผมปิดโปรแกรม ถอดหูฟัง หันมองไปรอบๆ เสียงจาก
บทสนทนาออฟฟิสดังแว่วมา ผมจับความไม่ได้ คนนั้นพูด
คนนี้พูดตอบ ผมหลุดออกมาตรงกลางระหว่างบทสนทนา
เลยไม่ได้สนใจเนื้อความว่าเขาพูดอะไรกัน

ผมมองไปนอกหน้าต่าง แสงแดดจ้าในยามบ่าย
สาดลงบนตึกแถว กลายเป็นสีเหลือง ขาว ต้นไม้สีเขียวเป็นพุ่มๆโตอยู่
ตามช่องว่างต่างๆของชอกชอย ผมคิดถึงพาราณสี และช่วงเวลาที่
ผมเดินดุ่มๆในเมืองนั้น

เงาไม้พาดลงมาแดร์หน้าบ้าน ผมมองลงไปในพื้นที่
มันน่าจะสิ้น และ เย็นน่านั่งมาก ถ้าเป็นสมัยเด็ก ผมจะขอแม่ออกไป
เล่นข้างนอก แดร์แบบนี้จะเป็นที่ที่ผมกับเพื่อนพักเหนื่อยนั่ง
เล่นกัน ก่อนออกไปขี่จักรยานเล่นต่อ

ผมมองหน้าต่าง จำไม่ได้ว่านานเท่าไร

แล้วก็เดินไปเคาะประตูคุยกับหัวหน้าเรื่องลาออก

มิถุนายน 2010

เส้นทางจากลุมินีไปกาภูมิณฑุ

เข้าสู่เนปาล

แสงแดดอุ่นๆ เดือนตุลาคม เป็นเพื่อนใหม่ของผม ในระหว่างที่เดินทางเข้าสู่เนปาล บนรถบัสท้องถิ่นที่เต็มไปด้วย คนที่เราไม่รู้จัก แต่เรากลับบอບอุนเพราะรอยยิ้ม เขายิ้มให้เรา เท่านั้นก็พอ ตลอดระยะเวลา แปด ชั่วโมงที่เดินทางข้ามจาก ลุมินีไปกาภูมิณฑุ ลำธารน้อยใหญ่ น้ำตกข้างทาง และหุบเขา เปิดทักทายผมอย่างเป็นมิตร พวกเราเหมือนกำลังอ้อมเพลงไปด้วยกัน ตลอดเส้นทาง อากาศเริ่มเย็นลงเรื่อยๆตามตะวันที่กำลัง จะลาลับเราไป ท้องฟ้าเปลี่ยนสีเป็นน้ำเงิน สะท้อนรับกับพื้นน้ำใส อารมณ์ผมเหมือนถูกมนต์สะกดให้นิ่งงัน อยากจะลงไปที่นี่ และนั่งอยู่สักพัก แต่ทว่ารถบัสก็พาผมเดินทางต่อไป

ผมคิดถึงเส้นทางบนหิวของลาว อากาศเมารถหายไปตั้ง แต่ตอนไหนก็ไม่รู้

เมษายน 2010

อุทยานแห่งชาติโบรโม

อินโดนีเซีย

รถจี๊ปขับฝ่าหมอกออกไปในตอนเช้า หมอกสีเทาทับถม ลงมาเรื่อยๆไม่มีที่สิ้นสุด ต้นไม้แห้งๆทุกเรียงรายตาม บ้านรายทาง บางหลังคามีขี้เถ้า บางหลังก็ไม่มีหลังคา ต้นไม้ล้มเอียง น่าจะเพราะ การปะทุของภูเขาไฟ มีคนอยู่ไม่กี่คน คงจะอพยพหนีออกไปบ้าง และเมื่อบวกกับหมอกยามเช้า บรรยากาศเหมือนหนังสยองขวัญ ผมไม่ต้องบรรยายลักษณะที่ไกลออกไปเลย เพราะมองเห็นแค่ไม่ถึง 30 เมตร

แม้บรรยากาศจะเหมือนภัยพิบัติ

แต่ไม่มีใครในรถกลัวเลย ทุกคนถ่ายรูปกับวิวอย่างตื่นเต้น ตอนที่เราถึงที่พัคคำพูดของไกด์นำทางที่ผมจำได้ติดหูคือ

“ผมต้องแจ้งข้อมูลตามความเป็นจริงเพื่อความปลอดภัยเพื่อ ประกอบการตัดสินใจของคุณ คือ ภูเขาไฟที่นี่มันเพิ่งปะทุไปเมื่อ เดือนที่แล้วการมาพักที่นี้ยังจัดว่ามีอันตรายอยู่ครับ”

ทุกคนในไนทริบ นิ่งเฉย ไกด์มองปฏิกิริยา ก่อนพูดต่อ

“แต่ถ้าคุณจะดูภูเขาไฟ ไม่ดูตอนมันปะทุ แล้วจะดูตอนไหน ใช่มั้ยครับ”

และทุกคนก็จ้องที่พัคทันที

กุมภาพันธ์ 2010

ระหว่างทางไปจังหวัดฉะเชิงเทรา มณฑลกวางตุ้ง จีน

ระหว่างการเดินทางไปมณฑลกวางตุ้ง ผมเกาะรถทัวร์ ของญาติที่ทำงานไถ่ไถ่ในจีน ผมนั่งมองวิวสองข้างตลอดทาง ช่วงนี้อากาศหนาว เหมือนเห็นชาวนาเมืองจีนใส่สูททำให้คิดว่า คนจีนไม่ได้จนอะไรนี่หว่า ซึ่งญาติบอกว่า ไถ่ไถ่..นั่นมันเสื้อหนาว เวลาผ่านไปราวสองชั่วโมง รถตู้ก็จอด พอผมลงจากรถ ผมเห็นคนราว 300 คนมาตั้งแถวรอรับพวกเรา หัวแถว 2 ฝั่งถนนเป็นเด็กใส่ชุดนักเรียน เด็ก ๆ ใส่ชุดสีขาว กางเกงขาวาว ในมือถือธง ที่สำคัญ...แก้มแดงน่ารักทุกคน

ผมคิดว่าอากาศบริสุทธิ์ในเมืองชนบท กับอาหารที่ไร้สารพิษ รวมทั้งอุณหภูมิที่ค่อนข้างเย็น คงทำให้เด็ก ๆ แก้มแดงดูสุขภาพดี แต่ตอนหลังผมถามคุณครูของเด็กๆ เธอหัวเราะแล้วบอกว่า “เราแต่งหน้าทาแก้มให้เด็กดูน่ารักขึ้นต่างหาก โส๊ะๆ”

เมษายน 2011

Monument Valley

Arizona, USA.

“What is the best drug in the world?”

เม็ก จากบราซิล ถามขึ้นมากลางวง ควันบุหรือล้อยเลื้อย
ออกจากมือ หายไปในความมืด ผมจ้วงเงยกึ่งหลับกึ่งตื่น
เปลวไฟลั่นเปรี๊ยะอยู่หน้าเต็นท์ กลุ่มนักเดินทาง 4-5 คน
ล้อมวงผิงไฟกัน

“I’ve heard that they’re growing most addictive plant
in Indonesia, forgot the name though. Wiki said its DNA is very
close to ours’.”

Yeah, Human is supposed to be addicted to something,
right? because we had been created to get high.”

ทุกคนหัวเราะ

“Well, It depends on what exactly ‘the Best’ we talking
about. For me I prefer something natural and not too strong”

ชาวอเมริกาใต้คนนึงพูด “I go for weed.”

“What about you, Sagol?” เม็กถาม เธอคงเห็นผมตื่น
ขึ้นมาแล้ว

“You look like a pro on this subject, ha!”

ผมพยายามคิดทบทวนถึงความทรงจำจริงๆเรื่องยาอะไรพวกนี้ก็ไม่ใช้ทางผมเท่าไรหรอก นอกจากเหล้า เบียร์ละก็ อย่างอื่นอาจจะอยู่นอกความสนใจจริงๆแล้วที่เขาพูดมาก็น่าจะลองอยู่แต่ผมขี้เกียจพอที่จะไม่หามัน และไม่อยากพกมันเพราะกลัวปัญหาตำรวจอะไรเทือกนั้น แต่ตอนนี้ขี้เกียจโกนหนวด โกนเครา ตัดผม ตำรวจก็พุ่งเข้าคั้น ผมก่อนแล้ว

“Hey! I think you too drunk for anything, Goodnight sweetie.”

เธอบอก ผมหัวเราะแห้งๆ ผมเอนหลังลงไปนอนราบกับพื้นเพราะฤทธิ์เบียร์ มองท้องฟ้าจากทะเลทรายในอริโซนา

ยาเสพติดอะไรที่เยี่ยมที่สุดในโลกใบนี้

อะไรที่ทำให้ให้เรามีความสุข ตื่นเต้น อารมณ์ดี ลุ้นระทึก จนเจียว ได้พร้อมๆกัน ไม่มีผลเสียต่อร่างกาย ไม่น้อยมาก เป็นธรรมชาติ เลิกยากมาก แต่ยังให้รสเหมือนเดิมทุกครั้ง ราคาก็มีตั้งแต่ถูก เหมือนได้เปล่า ยันแพงแทบตายหาเงินทั้งชาติก็ซื้อไม่ได้

ดาวบนฟ้าสีดำ สาดแสงน้อยๆ ของมันลงบนภูเขาสีแดง ลมเย็นพัดผ่านทะเลทราย ผ่านตัวผมจากแขนซ้ายไล่ไปทางซีกขวา ผมนอนนิ่ง คิดถึงคำถามของเม็ก

ยาเสพติดอะไรเยี่ยมที่สุดในโลก

“...Travel”

ผมตอบ.

Perfect Drug

-fin-

ขอบคุณ

พี่ฮอย สำหรับภาพประกอบ

พี่นำบุญ อมิน และเกด สำหรับประสบการณ์ต่างแดน

ที่ร่วมแบ่งปัน ทำให้เรื่องนี้สมบูรณ์ขึ้น

เกด เต็ม สะอาด และ ตัง สำหรับการตรวจทาน

ทุกคนที่อ่านและวิจารณ์ ก่อนที่ผมจะส่งถึงมือกรรมการ

และทุกท่านที่อ่านจนจบ ขอบคุณมากครับ

